

IRDO

MOZAIK

Prve slovenske družbeno odgovorne novice, št. 4/ VIII

Maj 2015

Enterprise 2020 Manifest

Prihodnost za Evropo
kot jo potrebujemo

IRDO poziva k podpori manifesta

str. 4

Vpliv notranjih pro- storov na počutje

Dejavniki vpliva gradnje
in zgradb na zdravje

GBC Slovenija

str. 7

Knjiga 'V mojem slogu'

Biografija prežeta s
humorjem

Pogovor z Ivanom Ketišem

str. 14

iHelp mobilna apli- kacija

Stisk na gumb rešuje
življenja

Pogovor z Andražem Ogorevcem

str. 17

IRDO - Inštitut za razvoj družbene odgovornosti je bil ustanovljen leta 2004 z namenom raziskovati in pospeševati razvoj družbene odgovornosti v Sloveniji in v svetu.

Prizadeva si povezati vse ključne akterje na področju razvoja družbene odgovornosti (podjetja, vlada, civilna družba...) ter izvajati skupne aktivnosti in kampanje za osveščeno širše družbo o potrebnosti in pomenu družbene odgovornosti v Sloveniji.

S svojim delovanjem inštitut IRDO prispeva k prenosu in prilagajanju tujega znanja ter konceptov slovenskim razmeram in potrebam, hkrati pa omogoča izmenjavo slovenskega znanja in izkušenj s tujimi strokovnjaki, podjetji in organizacijami.

Povabite v naše članstvo tudi druge, ki bi želeli biti seznanjeni z informacijami o družbeni odgovornosti in prispevati k razvoju le-te.

Izdajatelj:

IRDO
Inštitut za razvoj družbene odgovornosti
Preradovičeva ulica 26
2000 Maribor, Slovenija
info@irdo.si // www.irdo.si

Telefon: + 386 (0)31 344 883

Faks: + 386 (0)2 429 7104

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, www.mladinski-delavec.si,
www.chance4change.eu

Uredništvo

Glavna urednica: Darija Lorbek

Odgovorna urednika: Anita Hrast,
ddr. Matjaž Mulej

Kontakt: novice@irdo.si

Naklada: elektronska oblika novic, poslano na najmanj 200 naslovov

Foto: IRDO in drugi avtorji

V kontekstu družbene odgovornosti (zmanjšanje stroškov, onesnaževanja okolja) so novice v elektronski obliki. Za vsebinsko prispevkov odgovarjajo avtorji. Mnenja avtorjev niso tudi nujno mnenja uredništva. Besedila niso lektorirana in so v slovenskem in angleškem jeziku.

Vse pravice pridržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem uredništva.

Namenjeno članom inštituta IRDO.

Vsebine

- 4 Inštitut IRDO je podprl **Enterprise 2020, Manifest**
- 7 **Stavbe so tudi naše zdravje in dobro počutje**
Slovensko združenje za trajnostno gradnjo - GBC Slovenija
- 12 **Knjiga EPIFANIJA, Četrta od suhih krav**
- 13 **Prof. Ddr. Matjaž Mulej: Pismo k članku 'To je moja služba'**
- 14 **Intervju: Ivan Ketiš**
Knjiga - biografija 'V mojem slogu'
- 17 **Intervju: Andraž Ogorevc**
Mobilna aplikacija iHelp
- 20 **Intervju: Martina Voga**
Drzna karikatura je kot noro dober stand-up
- 23 **O vodi**
- 26 **DO v Sloveniji**
- 31 **DO v Evropi in po svetu**
- 33 **Dogodki, konference**
- 36 **Razpisi**
- 40 **Založništvo Inštituta IRDO**

Enterprise 2020 - Manifesto

str. 4

Obstaja nujna potreba po transformativnih in inovativnih družbenih in gospodarskih spremembah v Evropi v prihodnjih letih.

Odgovor na članek v Večeru, prof. M. Mulej

str. 13

Neoliberalizem daje vse prej kot dober zgled. Zaničuje družbeno odgovornost, ki temelji na soodvisnosti in bližanju kar največji celovitosti ter odgovornosti vsakogar za vplive na družbo.

Ivan Ketiš V mojem slogu

Biografija Ivana Ketiša: V mojem slogu

str. 14

Ob prebiranju se nasmejemo, hkrati pa se tudi zamislimo, saj so opisani dogodki neke vrste zrcalo tistega časa, oziroma trenutka, hkrati pa prikažejo način razmišljanja akterjev.

iHELP

Mobilna aplikacija iHelp

str. 17

V Sloveniji vsak dan zaradi zastoja srca umre 5-6 ljudi, to je okoli 2000 ljudi letno. Marsikateri med njimi bi srčni zastoj preživel, če bi pomoč prejeli pravočasno. O mobilni aplikaciji iHelp smo se pogovarjali z Andražem Ogorevcem.

Od ideje do nastanka karikature

str. 20

Biografijo prof. Matjaža Muleja Življenje je učitelj, spremljajo karikature, ki jih je narisala Martina Voga. Z Martino smo se pogovarjali, kaj zanjo pomeni risanje karikatur, od ideje do končnega izdelka.

Spoštovane članice in člani!

Mesec maj zaradi prebujajoče se narave, pisanih cvetov in toplega vremena, velja za enega najlepših mesecev v letu. Je tudi mesec ljubezni. V maju si želimo zmerno tople temperature in ravno dovolj dežja, ki bi namočil zemljo dovolj globoko, da v poletnih mesecih ne bi bilo suše. Ko mine spomladanska utrujenost, ki naj bi bila povezana s hormonskim neravnovesjem, nihanjem temperatur in zimskimi razvadami, postanemo bolj živahni, imamo več energije, lepo vreme pa naj bi vplivalo tudi na boljše psihično počutje in občutek optimizma. Ljudje želimo iz zaprtih prostorov ven, v naravo; tečemo, hodimo na izlete, kolesarimo, se sprehajamo ob obrežjih rek ali ob morju. In seveda beremo IRDO e-revijo MOZAIK. V majski številki predstavljamo manifesto, imenovan 'Enterprise 2020 Manifesto - Prihodnost za Evropo, kot jo potrebujemo'. Pozivamo, zlasti podjetja, da vključijo ta manifest v svoje poslovanje in nam v zvezi z njim posredujejo svoja mnenja in predloge za nadgradnjo. V majski številki prav tako preberite o lastnostih objekta, ki omogočajo, da bo ta čim bolj prijeten, udoben in predvsem zdrav za naše bivanje. Predstavljamo knjigo - biografijo dolgoletnega ravnatelja Srednje elektro-računalniške šole v Mariboru Ivana Ketiša, ki o spominih piše na zabaven način. Predstavljamo mobilno aplikacijo iHelp, ki rešuje življenja, pogovarjali pa smo se tudi z Martino Voga, avtorico karikatur prof. ddr. Matjaža Muleja iz njegove biografije 'Življenje je učitelj, od figalam do družbene odgovornosti'. Preberite številne novosti na področju DO v Sloveniji in tujini, preverite, če se lahko prijavite na kakšen razpis, ali pa se udeležite konference, delavnice ali drugega, za vas pomembnega, dogodka. Želimo vam toplo in prijetno pomlad.

Vljudno vabljeni k branju!

Člani uredništva revije IRDO Mozaik

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti - IRDO je podprl

Enterprise 2020, MANIFEST

PRIHODNOST ZA EVROPO, KOT JO POTREBUJEMO

Skupna prizadevanja za bolj
vključujočo in trajnostno družbo

Pripravila: Anita Hrast, vir: CSR Europe

PRIHODNOST ZA EVROPO, KOT JO POTREBUJEMO

Obstaja nujna potreba po transformativnih in inovativnih družbenih in gospodarskih spremembah v Evropi v prihodnjih letih. Stopnje brezposelnosti so ostale predolgo previsoke in preveč ljudi je še vedno izključenih. Poleg tega, podnebna vprašanja, izčrpavanje naravnih virov, finančne težave in demografske spremembe zahtevajo vse bolj sodelovalen in inovativen pristop.

Na osnovi svojih vrednot lahko ima Evropa in mora imeti inovativno in vodilno vlogo pri izvajanju vključujočega in trajnostnega gospodarstva; gospodarstva, ki bo povečalo njeno konkurenčnost in zavarovalo njen socialni model.

Boljša uporaba večjih podatkov, med-mreženje zadev, novih konceptov mobilnosti, pametna proizvodnja, novi modeli sodelovanja, krožno razmišljanje in alternativni modeli zaposlovanja so le nekateri od ključnih trendov, ki predstavljajo edinstvene priložnosti za podjetniške, vladne in druge interesne skupine, da ohranijo naravne vire in vodijo k dodatnemu zaposlovanju, rasti poslovanja in skupni vrednosti.

Sedaj je čas, da pokažemo pravo vodenje za trajnostno rast.

Skupaj lahko ustvarimo bolj krožno in vključujoče gospodarstvo.

Moč sodelovanja

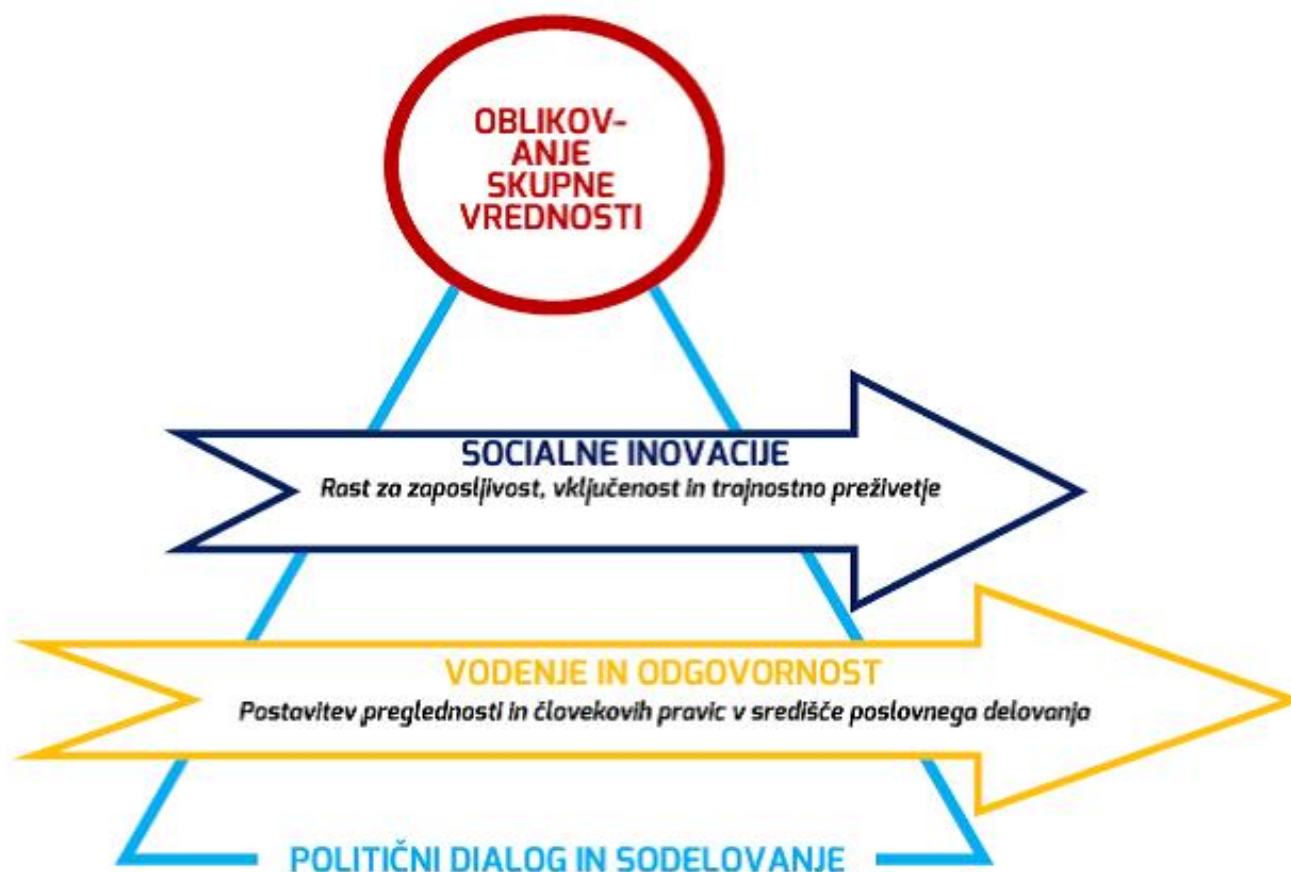
Nujnost sedanjih izzivov zahteva, da vsa podjetja, vlade, civilna družba, vlagatelji in drugi deležniki okrepijo svoje individualne in kolektivne napore. Samo praktično sodelovanje bo pospešilo hitrost sprememb v smeri trajnostne družbe.

Namen podjetništva

Kot gonilna sila v ozadju gospodarske rasti, so podjetja - od malih do multi-nacionalnih podjetij - v edinstvenem položaju, da pomagajo vzpostaviti bolj pravično, vključujočo in trajnostno družbo. Veliko poslovnih prvakov je že razvilo modele krožnega poslovanja, ki vodijo do novih priložnosti in vodstva na trgu. Transformacijske spremembe v Evropi zahtevajo, da vsa podjetja v svoje strategije še naprej vključujejo okoljske, socialne, etične in dobre pristope upravljanja in da se osredotočajo na ustvarjanje skupne vrednosti. To je resnični prispevek korporativne odgovornosti k bolj trajnostnemu svetu.

V zadnjih 20-tih letih je CSR Europe in njenih 42 nacionalnih partnerskih organizacij povzdignilo trajnost kot poslovni izziv in podprlo več kot 10.000 podjetij, članic teh organizacij pri vključevanju trajnosti v njihove strategije in procese. Ta praktičen pristop se bo še krepil v prihodnjih petih letih in bo usmerjen predvsem k prizadevanjem za doseganje večjih učinkov.

Pozivamo vsa podjetja in vlade, da se nam pridružite in sprejmete ta izziv ...

Poslovna javnost in vlade sodelujejo za bolj vključujočo in trajnostno družbo s spreminjanem svojih besed v dejanja.

SPREMENIMO NAŠE BESEDE V DEJANJA

Da bi dosegli evropsko in globalno preoblikovanje v smeri bolj vključujoče in trajnostne družbe, bomo navdihnili, izzvali, podprli in vključili naše člane, da bodo na čelu sprememb in da bodo:

1. Postavili zaposljivost in vključenost kot prioriteto v odbore, upravljanje in v vrednostne verige. Kako? S povečanjem strukturnih javno-zasebnih partnerstev na področju dela in izobraževanja, inovacij na delovnem mestu in podporo podjetništvu v povezavi s povečanjem zaposljivosti in podjetništva preko formalnega in neformalnega učenja za trde in mehke spretnosti. Tako bomo prispevali k temu, da bo Evropa najboljše mesto za delo.

2. Spodbujali podjetja - naše člane, da bodo kot partnerji z zavezami sodelovali s skupnostmi,

mesti in regijami za razvoj in izvajanje novih trajnostnih proizvodnih metod, potrošnje in preživljanja. Kako? Preko inovacij izdelkov, storitev in poslovnih modelov in s sistematičnim sodelovanjem z lokalnimi vladami in interesnimi skupinami v skupnosti. Več-krožni pristop omejuje uporabo virov in vplivov na okolje in hkrati ustvarja nova delovna mesta in krepi gospodarstvo.

3. Postavili preglednost in spoštovanje človekovih pravic v središče poslovnega ravnanja. Kako? Skozi prizadevanja za odličnejše poročanja, vključevanje deležnikov in celostno razmišljanje v upravnih odborih, z izboljšanjem sistemov upravljanja in z integriranim upravljanjem vrednostnih verig.

Podjetništvo

Pozivamo podjetja - majhna, srednje velika in velika, naj prispevajo k temu gibanju in postanejo povzročitelji sprememb, tako da:

- a) Vključijo preglednost in spoštovanje človekovih pravic v standardno prakso podjetja.
- b) Pospešujejo uvajanje novih tehnologij in znanj za spodbujanje vključujočih in trajnostnih poslovnih modelov in da v to vključijo vse svoje podružnice v državah in regijah, kjer poslujejo.
- c) Si prizadevajo za čim manjši ekološki odtis, za optimalno zaposljivost in največje možne družbene koristi v srednjih - in dolgoročnih poslovnih perspektivah.
- d) Vodijo in se vključujejo v sodelovalne platforme z vsemi deležniki v podporo družbenim in gospodarskim spremembam.

Vlade

Pozivamo evropsko, nacionalne in podnacionalne vlade, da podprejo ta prizadevanja s pametnimi politikami in ukrepi za krepitev naprednih podjetij, ki so pripravljena prevzeti svojo odgovornost na tem področju. Trije ukrepi politike se štejejo kot ključne prednostne naloge:

- a) Vlagati v strukturno sodelovanje med podjetji in formalnim / neformalnim izobraževanjem, z nizom ambicioznih ciljev in ključnimi kazalniki uspešnosti (KPI).
- b) Spodbujati inovacije in konkurenčnost, da bi Evropa postala svetovno stičišče trajnostnih skupnosti, s pomočjo:
 - podpiranja razvoja in vpliva sodelovalnih platform;
 - vodenja s primeri skozi vključevanje okoljskih, socialnih in upravnih vidikov v politike razvoja;
 - razvoja iniciativ za spodbujanje izvajanja Krožnih poslovnih modelov.
- c) Ustvariti politični okvir, ki spodbuja srednje in dolgoročne pristope preko kratkoročnih ukrepov, ki urejajo trg dela, industrijske in finančne trge, kot so podpora za učinkovite pristope prožne varnosti, fiskalne politike, ki

podpirajo trajnostno rast, in industrijske politike, ki spodbujajo preoblikovanje v krožno gospodarstvo.

ENTERPRISE 2020 JE SKUPNA POBUDA:

CSR Europe je vodilna evropska poslovna mreža za družbeno odgovornost podjetij. Preko svoje mreže večjih korporativnih članov in 42 nacionalnih organizacij za družbeno odgovornost podjetij združuje več kot 10.000 podjetij in deluje kot platforma za tista podjetja, ki želijo okrepiti trajnostno rast in pozitivno prispevajo k družbi.

S svojim poslanstvom, da vključuje družbeno odgovornost podjetij v njihovo vsakodnevno prakso, CSR Europe presega evropske meje in sodeluje z organizacijami za družbeno odgovornost podjetij tudi v drugih regijah po svetu. Z namenom, da bi vpeljali Manifest Enterprise 2020, CSR Europe izvaja dve evropski kampanji za podjetja: '**Znanja in spretnosti za nova delovna mesta**' in '**Trajnostno življenje v mestih**'. Za več informacij obiščite spletno mesto www.csreurope.org.

Vir: Enterprise 2020, Manifesto, CSR Europe 2015

PRIPIS UREDNIŠTVA:

IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgovornosti vabi vse člane, zlasti podjetja, da vključijo ta manifest v svoje poslovanje in nam v zvezi z njim posredujejo svoja mnenja in predloge za nadgradnjo. Predloge pošljite na naslov anita.hrast@irdo.si. Veselimo se sodelovanja z vami!

Stavbe so tudi naše zdravje in dobro počutje

Stavbe so pomenile v času, ko so se pojavile, enega največjih civilizacijskih dosežkov. Kakšen premik – iz vlažne, temačne jame v varno zavetje zidov in strehe! Dolga stoletja so jih ljudje gradili iz materialov, ki so jih našli v bližnji okolici. Z napredkom, ko jih je bilo vse več in več in so se oblikovala mesta, so se za gradbeni material preprosto uporabljale opuščene stavbe – največji takšni 'kamnolomi' (kajti nekoč je bila večina stavb izgrajena v kamnu) so bili opuščeni amfiteatri. A kljub vsemu se je vse skupaj še nadalje ohranjalo pretežno v okvirih rokodelstva in lokalnega okolja.

Foto: Gradnja iz lesa je v večjem delu Slovenije prava rešitev

Industrijska doba je sprožila razcvet (če smemo temu tako reči) tudi na področju gradbeništva. Začeli so se pojavljati prvi gradbeni materiali 'iz proizvodnje' - za trg. Stavbe so se večale in množile, nezadržno pa je naraščalo tudi prebivalstvo in njegov 'bivalni standard'.

Danes se nahajamo v situaciji, ko se človeštvo pomika od mejnika 8 k 9 milijardam ljudi, od katerih jih večina živi v stavbah, nekateri v zelo razkošnih in velikih, večina pa v povprečnih. Industrija gradbenih materialov je močna in pomembna gospodarska dejavnost, naši domovi in delovni prostori pa se vse bolj spreminjajo v avtomatizirane tehnološke dosežke. Govorimo, da imamo visok standard.

V stavbah preživljamo vse večji del svojega življenja, številka počasi narašča od 70 odstotkov navzgor, novejša raziskava navajajo že povprečje 90 odstotkov. V stavbah živimo, jemo in spimo, tam tudi delamo, študiramo ter preživljamo prosti čas. Naša življenja so vse bolj zapolnjena z različnimi obveznostmi in dejavnostmi, ki večinoma potekajo v zaprtih in nadkritih prostorih, a le redko se vprašamo, kakšni so objekti, v katerih preživljamo večji del našega časa. Mediji nas prepričujejo, da so zelo komfortni, sodobni, atraktivni, ... A v javnost vse pogosteje pronicajo podatki, da tudi tukaj, podobno kot pri prehrani, zdravilih, naravnem okolju, podnebjem in še čemu, stvari sploh niso tako rožnate. Poglejmo si nekaj dejstev.

Energetska učinkovitost

O njej danes čivkajo že vrabci po strehah. Z uredbami jo je predpisala Evropska Unija, pa tudi lokalna zakonodaja ji, sicer z zamudami, sledi. Govorimo o varčni rabi energije, o obnovljivih virih, pametnih mrežah, ipd. Vse v smislu zmanj-

ševanja porabe energije na eni strani ter povečanju rabe energije iz obnovljivih virov na drugi, s čimer bi naj pokrivali preostanek porabe. Zaradi energetske učinkovitosti naše domove ovijamo v debele sloje toplotne izolacije ter jih s postopkom, imenovanim 'zrakotesnost' spreminjamo v nepredušno zaprte 'posode'. Kaj pa se v njih dobrega kuha iz menija, ki nam ga je pripravila gradbena industrija? Ne vedno kaj zelo dobrega! Prvo, na kar pomislimo, če nas nekdo ovije v debel plašč ter nepredušno zapre vse odprtine za njegov dovod, je »Zraka!!« Kako pa se to odraža v stavbah? No, tukaj govorimo o ...

... kakovosti notranjega zraka.

V angleščini bomo zasledili izraz 'Indoor Air Quality', pomeni pa kakovost tistega zraka, ki ga vdihavamo v povprečju okrog 90 odstotkov našega življenja. Da je svež zrak pomemben za naše počutje, je vsem jasno. Brez zraka težko dihamo, se slabo počutimo in se nas lahko loti tudi glavobol.

Kaj pa se dogaja, ko nam 'svež' zrak dovajajo po prezračevalnih kanalih? Vanje se radi naselijo različni mikroorganizmi, žuželke, celo glodavci. V njih se nabirata prah in umazanija. Zrak, ki pride do nas po teh prezračevalnih poteh, je daleč od izraza 'svež zrak' in to tudi občutimo, z glavobolom, utrujenostjo, tudi boleznimi. Notranji zrak v stavbah utegne biti celo slabše kakovosti od zunanjega in to celo v industrializiranih in prometno obremenjenih okoljih! Teh podatkov večina ljudi ne pozna, jih pa mnogi občutijo na zelo naraven način – z lastnim nosom ali pa se nanj odzovejo s slabim počutjem, nižjo produktivnostjo pri delu, slabšo koncentracijo pri učenju, ipd. Varčevanje z energijo od nas zahteva tudi manj uporabe umetne svetlobe, torej luči. Ja, krasno, pa jih nadomestimo z ...

... naravno osvetlitvijo.

Seveda pod to najprej pomislimo na naše vsakdanje sonce. Le-to nas osvetljuje z izdatnim snopom 10.000 luksov, ki je vir življenja. In to ne le na prostem, v naravi, tudi v naših stavbah! Posebno v luči že omenjenih 90 odstotkov in več časa, ki ga preživimo v njihovi notranjosti.

Naravna osvetlitev s sončno svetlobo ni le nadomestek umetne osvetlitve in medij varčevanja, ampak je sončna svetloba tudi vir zdravja. Verjamem, da se mnogi še spomnijo prizorov ljudi,

zbolelih za skorbutom, jetiko, ipd. Vse to so t. i. 'urbane bolezni', povzročene z neustreznimi bivališči. A tudi danes, ko so naši domovi in pisarne, šole, itd. popolnoma drugačni, splošna situacija ni veliko boljša. Zato je toliko bolj pomembno, da v naša bivališča in delovne prostore omogočimo čim več neposrednega vpada sončnega sevanja.

Foto: Vizualizacija zdravega bivalnega okolja z veliko sonca, svetlobe in naravnih materialov

Dosežemo ga seveda z velikimi okni, ob tem pa nastajajo velike razlike glede na takšne 'malenkosti', kot so npr. stekla, ki medsebojno še zdaleč niso enaka po svojih lastnostih. Razlikujejo se po tem, koliko sončnega sevanja prepuščajo v prostor, pa tudi koliko toplote pozimi izgubljajo po isti poti; so različnih barv (kar pomembno vpliva na našo psiho in posledično tudi počutje), ipd.

Zgodba pa na tem mestu še ni ustavljena. Omenili smo že gradbeno industrijo, ki nas oskrbuje z izdelki za gradnjo hiš. Časi, ko sta se v gradnji uporabljala le kamen in les, ki sta ležala na bližnjem polju ali v gozdu, so minili! Globalna trgovina danes tudi globalno oskrbuje izvedbena podjetja. Ker pa je naravnih virov vse manj, nekatere smo celo že izčrpali, so gradbena podjetja prisiljena segati po nadomestkih in dodatkih oziroma

... kemikalijah.

Tukaj prihajamo na še bolj spolzek led. Uporabljene gradbene kemikalije namreč še zdaleč niso nedolžne! Vgrajene v materiale, iz katerih so zgrajeni naši domovi, delovni prostori, šole, ... imajo na nas močan vpliv. Le-tega se niti ne zavedamo, dokler se ne srečamo z zdravstvenimi težavami, ki jih povzročajo. Spekter slednjih

pa je zelo širok, od alergij preko pljučnih in srčnih bolezni, raka, ...

Vonjave, ki jih nostalgичno dojemamo kot 'vonj po novem', niso prav nič prijazne ali nedolžne, saj najavljajo prisotnost lahko in težko hlapnih snovi, topil, ipd. Poleg tega pa je v zraku, ki ga vdihavamo, veliko različnih delcev, v zadnjem času zelo iskan in preganjan plin radon ter snovi mikrobiološkega izvora, kot so različne plesni, bakterije, glivice, ipd. V trajnostni gradnji so gradbene kemikalije začeli nadomeščati z naravnimi in neškodljivimi snovmi, s tem pa se ukvarjajo številni znanstveniki iz vsega sveta.

Foto: Zdravi materiali v našem bivalnem okolju

Ob iskanju novega bivališča, šole ali pisarne pa se pogosto tudi vprašamo:

Porušiti ali obnoviti?

Še do pred nedavnim je bilo rušenje zelo priljubljeno. Danes (ponovno) spoznavamo odlike nekaterih starih stavb, kot so naravni gradbeni materiali ter masivne konstrukcije, ki s svojo debelino še danes zadostujejo zahtevam energetske učinkovitosti. Prav tako smo od stavb ponovno začeli zahtevati trajnost, ne le trajnostnost (ohranjanje naravnih ciklusov). Njihova pričakovana življenjska doba ponovno narašča, vse bolj pa se tudi zavedamo, kako nevarno je kupovati 'mačka v žaklju' - prav nič ali veliko premalo namreč vemo o tem, kaj je skrito pod stenski in stropnimi oblogami, ne poznamo sestave po tleh položenih talnih oblog, pohištva, zaves, ipd. Sploh pa ne tega, kaj se bo z njimi dogajalo čez 10, 15, 20 let, ko bo naša stavba glede na pričakovanih 50 let starosti, skoraj še mladenka. Koliko bomo morali vlagati v popravila zahtevnih prezračevalnih naprav, bomo sploh še dobili rezervne dele? Ali veste, da v življenjski dobi

stavbe povprečno le 20 odstotkov stroškov odpade na investicijo, ostalih 80 odstotkov pa v celotni življenjski dobi porabimo za obratovalne in amortizacijske stroške, predvsem različna popravila.

S strokovnega stališča se ta vprašanja preverja z analizami, ki jih boste zasledili pod kraticami LCA (Life Cycle Analysis) in LCCA (Life Cycle Cost Analysis). Le-te so že dokaj zanesljiv pripomoček za odgovor na 'prenoviti ali rušiti'. Posebno prvega bo v kratkem, ko bodo zahteve po energetske učinkovitosti postale zavezujoče tudi za obstoječe stavbe, vedno več in ob odločitvah nam bo pomoč teorije in stroke dobrodošla.

Povej mi, kje živiš in povem ti ...

Ne, ne 'kdo si', ampak 'kako si'. Ker v slabem bivališču se človek ne more dobro počutiti! Posledice slabih bivalnih razmer so lahko tudi zgoraj omenjene bolezni, najpogosteje pa so to utrujenost, dojemljivost za virusne in druge bolezni ter zmanjšani delovna in učna sposobnost.

Tisti, ki bi se morali najbolj zavedati škodljivosti 'bolnih' stavb za človeka, pa niso zdravniki, ampak delodajalci. Raziskave so namreč pokazale, da bi morali prav pri slednjih biti največje pozornosti deležni njihovi uslužbenci. To nazorno prikaže shema razporeditve deležev glede na količino vloženih finančnih sredstev med naložbo v stavbo, porabljeno energijo ter plačami zaposlenih v tem objektu. Zadnja postavka se namreč izkaže kot zelo prevladujoča, kar v znesku 80 odstotkov in več. Delež naložbe v tem kontekstu postane mnogo manj pomemben, delež energije pa skoraj zanemarljiv. Seveda relativno.

Omenjeni izsledki pa niso osamljeni, saj vrsta drugih raziskav govori podobno: višja produktivnost uslužbencev na delovnem mestu, boljši učni dosežki in zbranost učencev, bolj zdravi in zadovoljni ljudje. Računica je tukaj jasna:

Ekologija = ekonomija

Ali preprosteje povedano: pred nami je sicer res obdobje, ko bomo morali začeti svoje domove, poslovne prostore, šole, ipd. preurejati v energetske učinkovite, saj nas bosta v to silila tako zakonodaja kot finančna situacija (denarnica, ki ne bo več zmogla bremen višjih

Ali veste da v naših domovih...

235 milijonov

... ljudi trenutno trpi zaradi asme, ki je najbolj pogosta kronična bolezen pri otrocih .

63%

V trajnostno obnovljenih domovih v razvitih državah beležijo astmatični bolniki v stavbah z nizko toksičnostjo in z dobro kakovostjo notranjega okolja dokazano za 63 odstotkov manj dni brez težav .

3.5 milijonov

... ljudi umre zaradi onesnaževanja v gospodinjstvu - večinoma zaradi ogrevanja s pečmi na biomaso in premog .

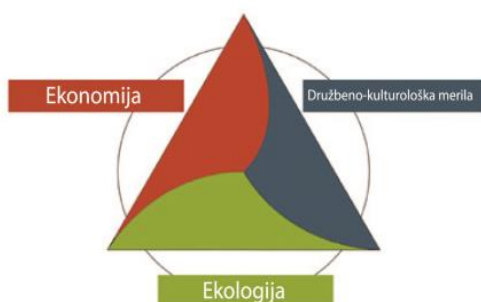
76%

V trajnostno obnovljenih nizkocenovnih domovih v razvitih državah je bilo zabeleženih kar za 76 odstotkov manj obolenj dihalnih poti .

Vir: poročila WorldGBC

cen energentov). A ob načrtovanju del bomo morali temeljito razmisliti tudi o tem, v čem bomo bivali. Kakšna bodo okna, stekla, kakšne preproge, talne in stenske obloge, pohištvo, ... Razmislek, kako pristopiti k novogradnji ali prenovi zato terja temeljit razmislek o tem, kakšna bo kakovost ustvarjenih oziroma prenovljenih prostorov, predvsem s stališča zgoraj naštetih podatkov. In v tem primeru na odločitve ne bo smela vplivati le misel, da delamo za naše zanamce, ampak predvsem da delamo za nas same! Za naše zdravje in dobro počutje.

Merila trajnostnosti

Vir: Smernica za trajnostno gradnjo

GBC Slovenija

Slovensko združenje za trajnostno gradnjo – Green Building Council Slovenia želi s svojimi prizadevanji in delom prispevati k razvoju na področjih trajnostne gradnje, trajnostnega razvoja ter upravljanja nepremičnin. S ciljem povečanja kakovosti bivanjskih, poslovnih in delovnih prostorov vzpostavlja na celotnem slovenskem trgu podnožje za interdisciplinarno komunikacijo med vsemi, ki sodelujejo v gradnji objektov, med industrijo, razvojem, izobraževanjem, projektanti, investitorji in upravljavci objektov oz. nepremičnin. Združenje si prizadeva za vzpostavljanje dialoga med raziskovalno – izobraževalno in aplikativno sfero. Cilj trajnostne gradnje je kakovost. Trajnostni objekti so gospodarni (ekonomsko učinkoviti), okolju prijazni in zelo obzirni do rabe virov. Za svoje uporabnike so udobni in zdravi ter se optimalno vključujejo v socialno-kulturno okolje. Trajnostne stavbe poleg tega dolgoročno ohranjajo svojo visoko vrednost za investitorje, lastnike in uporabnike. Več na: <http://www.gbc-slovenia.si/>

Ali veste zakaj so trajnostne šole boljše?

... ker je v trajnostno urejenih učilnicah učno napredovanje v šolskem letu višje tudi do ...

+25%¹

... ker se v izboljšanih notranjih prostorih med študenti zniža število primerov astme tudi do

-65%

... ker je napredovanje v branju v šolah z veliko dnevne svetlobe hitrejše do ...

+26%

... ker se splošna učinkovitost v šolah z dobro dnevno svetlobo poveča do ...

+10%

Ali veste da se v pisarnah...

... zaradi svežega zraka produktivnost zviša do ...

+11%

... zaradi dobre osvetlitve in razgledov v okolico produktivnost zviša do ...

+23%

... zaradi lepih razgledov delovanje spomina izboljša do ...

+25%

... zaradi naravne svetlobe in oken, ki se lahko odpirajo, produktivnost poveča do ...

+18%

EPIFANIJA – ČETRTA OD SUHIH KRAV

Pripravila: Anita Hrast

Četrta od suhih krav - Epifanija

Avtor: Anton Komat

Jezik: Slovenski

Leto izdaje: 2015

Mere: 15.5 x 23 cm

Strani: 231

Vezava: Mehka

Cena: 25,00 €

Najnovejša knjiga **Epifanija ali četrta od suhih krav** je izšla letos spomladi v samozaložbi znanega pisatelja, raziskovalca in predavatelja Antona Komata. V njej več avtorjev opisuje različna področja: Dejan Steinbuch razpravlja o tukaj in zdaj, prof. dr. Anton Igličar o sistemski teoriji in Wallersteinovih predvidevanjih o družbenem razvoju. Prof. dr. Vesna Vuk Godina predstavlja teze o potrebnem očetju, Jan Zobec pa govori o želvi in zajcu. Anton Komat piše o Feliksovem preludiju, prof. dr. Marko Pavliha pa o iskanju svet(lobne) enosti. Prof. dr. Boštjan M. Zupančič je napisal spremno besedo, knjigo pa zaključil z razpravo o Celostni biti.

Knjiga Epifanija ali četrta od suhih krav je nadaljevanje zbirke o suhih kravah, ki jo ureja prof. dr. Boštjan M. Zupančič. V preteklih letih so

izšle že naslednje knjige: Prva od suhih krav, TEMBATSU - Druga od suhih krav in Tretja od suhih krav.

Če bo suhih krav sedem, kot je bilo zapisano v svetem pismu, priporočamo, da se branja lotite čim prej, saj najbrž prof. dr. Boštjan M. Zupančič in Anton Komat s soavtorji kujeta že naslednje vsebine nadaljevanke o suhih kravah.

In verjemite, preko suhih krav boste spoznali delček ozadja delovanja tega (ne)vidnega sveta. To prebrati vam zagotovo ne bo žal.

Prva od suhih krav

Foto: www.bukla.si

TEMBATSU - Druga od suhih krav

Foto: www.dobraknjiga.si

Tretja od suhih krav

Foto: www.bostjanmzupanic.com

Zasl. prof. ddr. Matjaž Mulej

K članku 'To je moja služba' v časniku Večer v soboto, 4. aprila 2015

V ostale izjave Mateja Tonina se ne bi spuščal, ampak le v trditev, s katero podpira neoliberalizem. Le-ta samo v teoriji podpira prosti trg, v resnici pa je pod to frazo povzročil največjo globalno uničenje narave in svobodnega trga – z največjo sodobno monopolizacijo. Poslovna monopolizacija ni nič boljša od dogovorne ekonomije in tovarišijskega kapitalizma: vsi trije povzročajo, da trg ne deluje.

Svetovni trg je pod oblastjo neoliberalizma. Javno objavljeni podatki to povejo jasno. Švicarski raziskovalci so ugotovili, da manj kot 750 od 30 milijonov proučenih organizacij obvladuje 80 % svetovnega trga, katerega neznamen, a ne izločen del je Slovenija. Samo 85 oseb ima toliko imetja kot 3,5 milijarde ljudi skupno. Droben delček ljudi skriva v davčnih oazah tisoče milijard dolarjev ali evrov, ker jih za življenje ne potrebujejo. Milijonarjev je za samo 0,2 % človeštva. Samo 15 % človeštva ima vsaj šest dolarjev na dan ali 170 evrov mesečno. Skupna zadolženost človeštva je skoraj trikrat večja od skupnega BDP sveta; japonski dolg dosega 400 %, ameriški in kitajski okoli 220 %. Ameriški družinski dolg je stokrat večji od družinskega prihranka. Svetovni naravni viri in naravno okolje so pretirano uničeni in izčrpani, v veliki meri za navidezne potrebe tistih nekaj odstotkov ljudi, ki imajo koristi od neoliberalizma. Kriza izobilja uničuje delovna mesta zaradi ozkih in kratkoročnih namesto družbeno odgovornih meril pri odločanju s skupnim imenovalcem 'za menoj je lahko tudi potop in svetovna vojna, otroci in vnuki me ne brigajo, samo jaz in samo ta trenutek in tukaj'. Poleg tega je avstrijski raziskovalec (s štirimi diplomami) v praksi pokazal uspešno delujoč nov model in **objavil ugotovitev, da nihče od teoretikov neoliberalizma z 'Nobelovo' nagrado za ekonomijo ni empirično**

dokazal svoje trditve, da je konkuriranje najboljše za dobro življenje človeštva; ugotovil je, da je 87 % raziskav dokazalo, da človeštvu najbolj koristi sodelovanje, če ne vodi v monopole. Prav v monopole vodi sodobni neoliberalizem v praksi, vključno s sedanjimi okoli 30 vojnimi žarišči in globalno 'vojno proti terorizmu'; torej svetovna vojna teče, a ne v Evropi (ki jo predvsem čuti z valovi beguncev in s trgovino orožja).

Neoliberalizem daje vse prej kot dober zgled. Zaničuje družbeno odgovornost, ki temelji na soodvisnosti in bližanju kar največji celovitosti ter odgovornosti vsakogar za vplive na družbo, to je na ljudi in naravo, četudi je človeštvo skozi mednarodno organizacijo za standarde ISO pred petimi leti sprejelo ISO 26000 in njegovo uporabo podprlo tudi z dokumenti Evropske unije, a s šibkim odzivom na pozive, naj velika podjetja in države članice so vzori družbene odgovornosti, ker se to izplača in vodi iz sedanje krize. Vzrok sedanje krize pa je prav neoliberalistična monopolizacija namesto tržnih odnosov enakopravnosti.

prof. ddr. Matjaž Mulej, Maribor

Intervju: IVAN KETIŠ

V njegovem slogu ...

Ivana Ketiša, nekdanjega ravnatelja Srednje elektro-računalniške šole v Mariboru (SERŠ), v kateri je ravnateljaval 29 let, sem spoznala na enem od sestankov inštituta IRDO. Gospod Ketiš je popestril naš sestanek v skladu z naslovom njegove avtobiografije – v svojem slogu, zaradi česar je sestanek trajal dlje časa, a je bil zato poln smeha. Podaril mi je svojo knjigo - biografijo, o kateri govori ta intervju. V knjigo sem najprej lepila lističe z namenom, da bom o kakšni anekdoti postavila dodatno vprašanje ali dogodek izpostavila v intervjuju. Kmalu pa se je zgodilo, da je bilo nalepljenih lističev preveč. Knjiga nudi točno to, kar obljublja: na kritičen, a hkrati duhovit način opisuje dogodke in osebe iz avtorjevega življenja in je zrcalo časa in krajev, ki jih avtor v danem trenutku opisuje.

Pripravila: Darija Lorbek

Foto: Boštjan Lah; naslovnica knjige: Helena Ketiš

Založba: Kulturni center Maribor, zavod za umetniško produkcijo in založništvo

Gospod Ketiš, ker je moj brat hodil na tehnično gimnazijo, poznam še eno anekdoto iz 'vaše' šole, za katero morda celo ne veste in jo boste lahko dodali k svoji zbirki šaljivih zgodb. Ta pa je, da so vaši dijaki na enem od hodnikov dodali v lonček posajeno marihuano, ki jo je čistilka kar nekaj časa pridno zalivala? Brat sicer tega ne more potrditi, ker je zgodbo slišal in ne doživel. Veste kaj o tem, ali je to samo zgodba?

Težko rečem. Sam za to nisem slišal, dopuščam pa možnost, da bi zgodba lahko bila resnična. Sam marihuane ne bi prepoznal. Če so dijaki to res storili, so zame pravi »frajerji.« Tudi, če bi vedel za to, jih ne bi kaznoval.

Knjiga 'V mojem slogu' je vaša prva knjiga. Kako ste se počutili ob izidu knjige? Ste imeli kakšne pomisleke, glede na to, da o marsikomu spregovorite zelo iskreno, torej, ne vedno v najlepši luči?

Vesel sem bil izdaje, vendar brez posebne evforije. Tudi nisem v zvezi z njo nikogar častil. Morda mi ne boste verjeli, vendar nimam nobenih težav, o kom karkoli napisati, če je zgodba resnična in če je človek o katerem pišem, zadeve zavestno tako vodil. O nesporazumih, napačnih odločitvah in nerodnostih posameznikov ne pišem. Nikogar ne žalim. Nekateri kolegi so me vprašali, če se ne bojim tožb. Odkrito? Ne. Najprej sem pomislil na to, kako bi se, po taki tožbi, knjiga šele prodajala.

Ivan Ketiš

Marsikdaj vas je smisel za humor rešil iz zagate, tu in tam pa ste si na račun humorja nakopali dvomljive poglede in celo kakšno zamero. Ste kdaj obžalovali uporabo humorja?

Nikoli, čeprav so bile moje težave na zagovoru magistrske naloge očitno povezane z mojim napačno razumljenim humorjem. Humor me je vedno reševal, kadar sem imel težave in najbolj zabaven sem bil, kadar sem bil pred najtežjimi problemi.

Všeč mi je anekdota iz časa študija. Na ustnem izpitu je profesor na vaše odgovore ves čas komentiral: »To ste že povedali« in čez čas znova »To ste že povedali«. Ko ste imeli dovolj, ste pri odgovoru rekli: »Kot kaže, sem že vse povedal.« Povejte, kaj je sledilo? Je profesor sploh razumel cinizem v vašem komentarju?

Niti ne. Očitno je bil raztresen ali senilen in je morda res pozabil, kar sem mu že povedal.

In kako ste si privoščili zdravnika, ki je za dijake izvedel tečaj prve pomoči. Če smo iskreni, ste ga vzeli le za besedo, da v kolikor bi bilo v njegovi moči, bi šoli izstavil račun z nižjim honorarjem za opravljanje tečaja.

Kot pravite. Če pa je prisegal, da bi storil vse, kar je mogoče, če ne bi bila nad njim vsemogočna Zdravniška zbornica. Na enak način kot jaz zdravnika, si je žena privoščila prodajalca avtomobilov, ki je prisegal, da bi, bog mu je priča, storil vse na svetu, da nama zamenja del na najinem avtu, vendar ga nima. Žena se je na to izjavo sklicevala, ko mu je rekla, da naj vzame nov del iz avta, razstavljenega v salonu. Prodajalec ni imel več izhoda.

»Prof. Ketiša poznam desetletja kot dobrega in duhovitega človeka. Takšna je tudi njegova knjiga.«

— mag. Boris Sovič, univ. dipl. ing. el., predsednik uprave Elektro Maribor, nekdanji župan in veleposlanik RS v Izraelu

Kakšni so bili odzivi tistih, ki so se prepoznali v vaši biografiji?

Ni bilo jeznih odzivov, ki bi prišli do mene. Če so jih zadržali bralci zase, so se, ali z zapisi strinjali, ali pa zavedali, da je vse, o čemur pišem, tudi res. Moja sestra se je, po naključju, srečala s predsednikom komisije na mojem zagovoru magistrske naloge. Ko je ugotovil, s kom se pogovarja, ji je rekel, da mi naj pogovora z njim ne omenja. Rekel ji je še, da ga jaz tako sovražim, da se tudi z njo ne bom več pogovarjal. Slišal je, da sem o njem celo pisal v svoji knjigi, vendar tega ne misli brati. Ta moj zagovor in njegovo vlogo v njem podrobno opisujem v svoji knjigi. V resnici ga ne sovražim. Daleč od tega. Samo pomilujem.

Zelo odkrito ste ovrednotili tudi delo vseh ministrov za šolstvo, ki so se zvrstili v času vašega ravnateljstva. Kaj bi o delu trenutnega ministrstva za izobraževanje lahko povedali danes?

Nič slabega pa tudi nič dobrega. Vlade se menjajo hitreje kot nov človek na čelu ministrstva do jame sistem. Poleg tega pa se tudi v okviru iste vlade ministri/ministrice za šolstvo tako hitro menjajo, da ne bi tvegali zapisa o trenutnem

ministru/ministrici, saj bo lahko ob izdaji tega intervjuja že bivši/bivša. Danes postajajo ministri za šolstvo tudi ljudje brez referenc in potrebnih izkušenj, taki, ki jih v svoji šoli sam ne bi vzel niti za pomočnika/pomočnico. Minister bi moral dati prednost stroki pred politiko. Najbližje temu je bil dr. Slavko Gaber, najbolj oddaljen dr. Žiga Turk.

O svoji šoli in svojih dijakih pišete s ponosom. Če bi lahko izpostavili tri dogodke, na katere ste najbolj ponosni, kateri trije bi to bili?

Na dosežke dijakov v raziskovalni dejavnosti, ki so dosegli vrhunec z dvema prvima mestoma na svetu na tako zahtevnih področjih kot sta elektronika in robotika. Kolikor mi je znano, prvič in nikoli več v zgodovini Slovenije. Ponosen sem tudi na vpetost dijakov v promocijo šole. Dijakinja je izdelala tehniško zahtevno in atraktivno šolsko spletno stran, vrsta dijakov je izjemno uspešno samostojno predstavljala našo šolo in njene programe v osnovnih šolah. O tem pričajo dopisi osnovnih šol, v katerih pišejo, da bi si jih želeli kot pedagoge nekoč v svojih vrstah. In kot tretje bi izpostavil njihov pogum ob soočenju z morilcem na zaporniškem dopustu.

Nekaj med njimi je z njim na videz sodelovalo, drugi so obvestili policijo. O teh dogodkih so poročali vsi slovenski mediji.

Proti koncu knjige ste napisali, da pripravljate še dve novi knjigi. Kako poteka pisanje knjig in o čem bosta knjigi govorili?

Svoje prioritete sem spremenil in sem namesto zaključka dveh knjig 'Raziskovanje sončnega sistema z avtomatskimi plovili' in 'Zakaj so Sovjeti izgubili tekmo za Luno' napisal nadaljevanje obstoječe avtobiografske pod naslovom 'Živeti v Mariboru in sanjati o vesolju'. Obe bom poskušal izdati v naslednjem letu. Omenjena nova mariborska knjiga pa bi naj izšla letošnjega junija. Razlog za spremembo prioritete so bili številni dopisi ljudi, ki jih omenjam v knjigi pa tudi dopisi drugih, ki so jo samo prebrali. Prvi so razočarani, da nisem v prvi knjigi pisal tudi o tem in drugem, oboji pa so mi sugerirali, da opišem še ta in ta dogodek in mi posredovali natančnejše podatke o ljudeh in dogodkih, ki jih omenjam v prvi knjigi. Prvih petdeset strani govori o Mariboru, enako kot prva knjiga, v zadnjem delu pa so namesto mojih govorov še moji prispevki za *Pisma bralcev*; med njimi tudi taki, ki si jih nista upala objaviti ne Večer in ne Delo. V srednjem delu knjige opisujem zanimive dogodke, ki sem jih doživel od svojega rojstva pa vse do upokojitve. Med poglavji so tudi politika, vera in seveda raziskovanje vesolja, ki ga spremljam vse od osnovne šole dalje. Prednost dajem zabavnim dogodkom, humorju in anekdotam, tako da bodo nekateri od njih nasmejali bralce kot so jih tudi v prvi knjigi. Pripravljam pa še knjigo otroških izrekov. Pri samo dveh vnukinjah in slabem odzivu mojih e-kontaktov gradivo pridobivam prepočasi. Trenutno ga imam morda za vsega 50 strani v knjigi. Premalo!

Zelo ste aktivni. Mislim, da vaši bralci že komaj čakajo izid druge knjige. S čim se še poleg pisanja knjig ukvarjate sedaj, ko ste v pokoju?

Sem član svetov treh zavodov; 2. gimnazije Maribor, TŠC Maribor in svojega bivšega SERŠ, v katerem sem celo podpredsednik organa upravljanja. Politično sem aktiven v stranki DeSUS. Sem tudi v Nadzornem svetu Železničarskega šahovskega kluba Maribor. V tem klubu sem tudi rezervni igralec 2. ekipe. Sem član inštituta IRDO

»Drznil sem si uporabiti tri stavke, ker so na svetu vedno tri dobre stvari in ena izmed teh je tvoja knjiga, zato jo v prebiranje priporočam vsem. Knjiga na duhovit in avtorju karakterističen način opisuje posamezne dogodke iz avtorjevega življenja. Ob prebiranju se nasmejemo, hkrati pa se tudi zamislimo, saj so opisani dogodki neke vrste zrcalo tistega časa, oziroma trenutka, hkrati pa prikažejo način razmišljanja akterjev, predvsem pa bralcu pokažejo, da je mogoče tudi neprijetne trenutke prestopiti na lahkoten način. Prepričan sem, da bo knjiga zanimiva za vse, še posebej pa tistim, ki smo živeli v času in prostoru avtorjevega življenja.«

— dr. Ivan Rozman, nekdanji rektor Univerze v Mariboru

in na lanski konferenci sem bil moderator nekaterih predavanj in eden od recenzentov strokovnih prispevkov. Vsak teden sem kak dan, včasih tudi več dni z vnukinjama, starima 6 in 5 let.

Gospod Ketiš, pri pisanju in ostalih aktivnostih vam še naprej želimo veliko uspeha! Povejte nam še, kako oz. kje lahko bralci kupijo vašo knjigo.

V vsaki knjigarni po ceni 15 € za knjigo in pri meni za ceno 10 €. Pri meni jo naročite preko telefona 041 767 192 ali preko e-pošte: ivan.ketis@guest.arnes.si. Z nakupom pri meni dobi kupec tudi posvetilo.

Intervju: **ANDRAŽ OGOREVC**, ustanovitelj in direktor podjetja **MIDS** inteligentno reševanje življenj d.o.o.

iHELP - mobilna aplikacija, ki rešuje življenja

V Sloveniji vsak dan zaradi zastoja srca umre 5-6 ljudi, to je okoli 2000 ljudi letno. Marsikateri med njimi bi srčni zastoj preživeli, če bi pomoč prejeli pravočasno. Pri srčnem zastoju o življenju odločajo minute, reševalno vozilo pa do človeka v stiski včasih potrebuje tudi do 11 minut. 74 % srčnih zastojev se zgodi vpričo laičnih očitvidcev, vendar ti velikokrat »zmrznejo pod pritiskom«, ali ne vedo kako ravnati, marsikoga pri nujenju pomoči ustavijo tudi zakonski predpisi in strah pred posledicami. Pogovarjali smo se z Andražem Ogorevcem, ustanoviteljem in direktorjem podjetja MIDS inteligentno reševanje življenj d.o.o., ki pravi, da bi nas pri nujenju prve pomoči osebi, ki jo potrebuje, morali voditi notranji vzgibi, naša dobrosrčnost in želja pomagati drugim, kar je vsekakor lažje, če imamo informacije in nekoga ali nekaj, ki nas pri nujenju pomoči ves čas vodi. V intervjuju predstavljamo aplikacijo iHelp, ki dejansko rešuje življenja.

Pripravila: Darija Lorbek, foto: Arhiv iHELP

Podjetje MiDS je razvilo mobilno aplikacijo iHelp. Gre za aplikacijo, ki rešuje življenja. Kako deluje aplikacija?

Aplikacija iHelp z le enim dotikom na pametni telefon od 6 do 10-krat skrajša čas reševanja ponesrečenca in s tem povečuje možnost preživetja, saj pošlje SOS-sporočilo s podatki lokacije, nesreče in pomembnimi zdravstvenimi podatki uporabnika, obvesti prijatelje, družino in vse uporabnike iHelpa, ki so v neposredni bližini, ter sproži klic na številko 112. Poleg tega vodi tudi skozi temeljne postopke oživljanja in išče lokacijo najbližjih avtomatskih eksternih defibrilatorjev.

Če sem prav razumela, je aplikacija namenjena tistim, pri katerih je tveganje, da doživijo nenadni srčni zastoj večje saj z aplikacijo prikličejo najbližjo pomoč. Hkrati pa je namenjena vsem ostalim, saj nas aplikacija vodi skozi postopke nujenja pomoči in lahko v primeru, da smo priča nesreči, ali smo v bližini nekoga, ki je doživel kap, srčni zastoj, človeku pomagamo.

Tako je. Cilj projekta iHelp je združiti ljudi z znanjem prve pomoči, prijatelje, družino, reševalce, laike in organizacije v varnostno mrežo, znotraj katere bo reševanje mogoče prej kot v štirih

Andraž Ogorevc

minutah. Ekipa nujne medicinske pomoči namreč le redko nudi pomoč v manj kot štirih minutah od prejema klica na pomoč, po štirih minutah pa začnejo možganske celice odmirati.

Nam lahko podate primer uporabe aplikacije?

V situaciji, ko potrebujemo pomoč s pritiskom na gumb »NA POMOČ« aktiviramo iHELP mobilno aplikacijo. Aplikacija nas vpraša: »Kakšen je problem?«. Uporabnik izbere odgovor in pritisne na gumb »NAPREJ«. Aplikacija nas vpraša: »Kje se nahajamo?«. Imamo na izbiro prednastavljene lokacije (sem doma, v službi, v šoli, pri starših...) izberemo lokacijo in nato pritisnemo na GUMB: kliči 112! Poleg vzpostavitve povezave s številko 112, aplikacija avtomatsko pošlje tudi SOS alarmno sporočilo družini, prijateljem, reševalcem in vsem iHELP uporabnikom aplikacije v radiju 300 metrov. Ko iHELP uporabnik prejme SOS sporočilo in se nanj odzove, se mu na mobilnem telefonu prikaže zemljevid z vrisano lokacijo najbližjega defibrilatorja, lekarne, bolnišnice, lokacijo ponesrečenca ter osnovni podatki o ponesrečencu (starost, spol in morebitne bolezni, vrsto zdravljenj, ki jih uživa, alergije, ...). Ko reševalec prispe do ponesrečenca mu iHELP aplikacija nudi navodila za oživiljanje (TPO) v besedi in sliki.

Kakšna pa je statistika umrljivosti zaradi nenadnega srčnega zastoja v Sloveniji?

V Sloveniji vsako leto zaradi zastoja srca umre skoraj 2.000 ljudi (5-6 ljudi na dan), saj se bolniku pomoč ne nudi pravočasno.

Kako pomembno je, da človeku, ki je doživel srčni zastoj, čim prej nudimo pomoč?

Pri nenadnem srčnem zastoju je hitro ukrepanje

ključnega pomena, saj po 4 do 5 minutah brez izvajanja temeljnih postopkov oživiljanja (TPO) pride do trajnih okvar v možganih.

V kolikšnem času človek, ki je v stiski in uporablja aplikacijo, prejme pomoč?

iHELP sistem ob aktivaciji SOS alarma preveri koliko iHELP uporabnikov je v radiju 500 ali 1000 metrov od ponesrečenca in avtomatsko pošlje vsakemu SOS alarm. iHELP sistem avtomatsko tudi pošlje nujnim kontaktom od ponesrečenca SMS alarm. Prihod do ponesrečenca je odvisno od hitrega odziva na alarm in od oddaljenost do ponesrečenca.

Imate morda podatek, koliko ljudi uporablja vašo aplikacijo in podatek, koliko intervencij je bilo na podlagi aplikacije?

V naši varnostni mreži je trenutno preko 19.000 uporabnikov. Okoli 30 % je reševalcev – zdravniki, gasilci, bolničarji, zdravstveni tehniki, prostovoljni gasilci, laiki, ki želijo pomagati in drugi. Poslali smo že več kot 3.400 test SOS alarmov.

Kako je zorela ideja o projektu iHelp?

Ideja o projektu iHELP je nastala leta 2011. Pretresljiva statistika bolezni srca in ožilja je pričela porajati vprašanja in razmišljanja na kakšen način širši množici ponuditi oziroma omogočiti dostopnejšo, predvsem pa hitrejšo pomoč, ki je ključna pri zagotovitvi preživetja. Za realizacijo projekta je bila izbrana skupina strokovnjakov iz različnih področij delovanja. Cilj projekta iHELP je znižati trenutno visoko stopnjo umrljivosti v primeru nenadnega zastoja srca, povečati informiranost o možnih načinih pomoči žrtvam srčnega zastoja, izboljšanje mreže defibrilatorjev v Sloveniji kot tudi načina družbeno odgovornega komuniciranja. V mesecu maju se širimo v Bolgarijo in na Hrvaško. Aktivnosti smo pričeli tudi že v Avstriji, z zbiranjem podatkov lokacij defibrilatorjev in bolnišnic.

Pričeli ste tudi z akcijo 'Srcu prijazna občina', pri čemer občina pridobi iHelp status. Kaj mora občina storiti za pridobitev tega statusa?

V projekt je vključenih že 22 občin, delamo pa na tem, da jih bo seveda še več. Predpogoj za pridobitev naziva je, da občina poskrbi za večjo varnost svojih občanov preko **iHELP mobilne apli-**

kacije. Občine, ki jih vodijo župani, katerih poglavitna skrb je dobrobit in varnost njihovih občanov, lahko občanom omogočijo brezplačni iHELP paket VARNOST 300. S tem pridobijo **+400 % večjo varnost**, saj nadgradnja aplikacije omogoča: dodajanje 5 nujnih kontaktov, SMS alarmiranje nujnih kontaktov, radij alarmiranja iHELP uporabnikov do 300 metrov (varnost se poveča za 200 %). Občani pridobijo večjo varnost, hitrejšo pomoč, lokalno povezovanje v nujnih primerih, znanje, informacije koliko uporabnikov jim lahko pride pomagat, izobraževalno vsebino prve pomoči, kje so najbližji defibrilatorji in kje se nahaja bolnišnica, zdravstveni dom ali lekarna.

Zakaj ste se odločili, da pravzaprav podarite posameznikom brezplačno aplikacijo?

Želimo, da je aplikacija dostopna čim večjemu številu uporabnikov in da s tem naredimo tudi nekaj dobrega za skupnost. Naš cilj, poleg znižanja trenutno visoke stopnje umrljivosti v primeru nenadnega zastoja srca, je tudi izobraževanje ljudi, da se ne bodo bali pomagati, saj bodo imeli znanje. Vključujemo se v različne dobrodelne akcije, povezujemo ljudi preko naših socialnih omrežij, saj želimo, da iHELP resnično postane to, kar pove že samo ime – 'Jaz pomagam'. Ne le takrat, ko gre za naše življenje, temveč kakršnokoli pomoč človek potrebuje. Želimo dvigniti zavest med ljudmi, da bodo solidarni in imeli posluh za stisko soljudi.

V mesecu aprilu letos ste ob svetovnem dnevu zdravja posameznike vabili, da preizkusijo svoje znanje o temeljnih postopkih oživljanja in uporabe defibrilatorja. Kako je šlo?

Dogodek smo organizirali skupaj s ŠUS Eurofitnessom, ki je prvi srcu prijazen športni center v Sloveniji. K sodelovanju smo povabili tudi nekaj slovenskih estradnikov, ki so se z veseljem odzvali našemu povabilu in osvežili svoje znanje temeljnih postopkov oživljanja ter se spoznali z defibrilatorjem, veseli pa smo bili tudi odziva medijev, ki so pomemben dejavnik pri širjenju besede o iHELPU med ljudmi.

Foto: Neisha, Jakob Kapus in Robert Roškar so obnovili svoje znanje temeljnih postopkov oživljanja in postali iHELP junaki

Za več informacij o mobilni aplikaciji iHelp obiščite spletno stran: <http://www.ihelp.si/> ali iHelp Facebook stran, lahko pa tudi pišete na info@ihelp.si.

iHELP
varnost na dlani

Intervju: Martina Voga

Drzna karikatura je kot noro dober stand-up

Martina Voga je medijska komunikologinja (dipl. 2011) in organizatorica poslovanja v wellness dejavnosti (dipl. 2014). Je skromna oseba, rada se ukvarja s športom (tek in joga) in hodi na dolge sprehode ob Dravi. Poleg tega pa zelo lepo riše. Za biografijo zasl. prof. ddr. Matjaža Muleja je narisala tri karikature, ki povedo več kot tisoč besed. Karikature so močne in energične, kot bi bile žive. Martino smo povprašali o njenem talentu in procesu nastajanja karikatur.

Pripravila: Darija Lorbek, foto: Arhiv Martina Voga

Martina pozdravljena! Spoznali smo se, ko te je direktorica Inštituta IRDO Anita Hrast povabila k sodelovanju pri nastanku biografije prof. ddr. Matjaža Muleja z naslovom Življenje je učitelj, od figalam do družbene odgovornosti.

Res je. Povabilo k soustvarjanju biografije je padlo kot strela z jasnega, vendar tukaj ni bilo kaj veliko za premišljevanje. Izziv sem seveda sprejela. To je vsekakor priložnost, ki je človek ne dobi kar vsak dan, še posebej ne v mojem primeru. Rišem namreč izključno za svojo dušo ter tu pa tam za svoje bližnje. Z mojim ustvarjanjem je tako seznanjen ozek krog ljudi, a prav v tem krogu ljudi se je našla tudi sostanovalka Monika Rajšp, ki me je priporočila za izdelavo karikatur. Od tu dalje pa se je v bistvu vse zelo hitro odvijalo, tudi zaradi časovne omejitve.

Ali te je vabilo k sodelovanju pri nastanku knjige presenetilo, glede na to, da se z risanjem (karikatur) trenutno ne ukvarjaš profesionalno. Je to zate pomenil svojevrsten pritisk?

Da, vsekakor je bilo to presenečenje, saj le malokdo ve, kaj počnem v prostem času. Je pa definitivno razlika ali delaš zase ali za drugega. Če delaš sam zase, se trudiš doseči zgolj svoja pričakovanja. Če delaš za drugega, pa je potrebno izpolniti pričakovanja drugega. To pa je lahko še velik izziv, saj nimamo vsi enakega okusa. Kar se meni zdi dobra ideja, ni nujno, da se bo

Martina Voga

zdelo tudi nekemu drugemu. Tako da malo napeitosti je pri delu vsekakor prisotne, kar ni nujno slabo. Menim, da se vsak, ki se trudi, da bi kvalitativno opravil svoje delo, sooča z nekakšno vrsto pritiskom. To je zgolj pokazatelj tega, da ti ni vseeno in da resnično želiš izpolniti svoja pričakovanja in pričakovanja drugih.

Koliko časa približno potrebuješ za eno karikatur? Kolikor sem te spoznala, si zelo natančna, pravzaprav perfekcionistka.

Za občutek: tisto kar se vidi kot končen izdelek na listu, je v resnici le majhen delček ustvarjanja.

Končni izdelek in začetno idejo po navadi ločuje veliko število skic študije obraza, umestitve figure v prostor, itd. Faza razvijanja in iskanja ideje za izvirno karikaturu je proces, ki vzame največ časa. Začetna ideja tako nikoli ni enaka končnemu izdelku. Sami vemo, da dobre ideje potrebujejo čas, da dozori. In tako je tudi pri meni. Največkrat se mi miselna blokada sprosti ravno takrat, ko odložim svinčnik in se lotim drugih opravil. Včasih se mi dobra ideja porodi tik predno zaspim, ko se rekreiram, ko kuham, včasih pa niti v sanjah nimam miru. To je proces, ki lahko traja kar nekaj dni. Karikatura zahteva svoj čas.

Karikatura: prof. ddr. Matjaž Mulej predava

Kdaj si začela risati karikature, kaj zate pomeni risanje? Kako si razvila slog?

S karikaturami se ukvarjam zadnja tri oz. štiri leta, pred tem pa imam za sabo bogato zgodovino portretiranja. Karikatura je bila na tem mestu nekako logično nadaljevanje mojega ustvarjanja. Portreta sem se v nekem trenutku naveličala, saj mi ni več predstavljal izziva. Karikatura pa mi na drugi strani predstavlja svojevrsten izziv, saj dopušča veliko maneverskega prostora, ki ga portret ne. Še vedno razvijam slog in se učim. Ob ustvarjanju karikature sem včasih deležna veliko ustvarjalnega duha, spet drugič pa me lahko

spravi ob pamet. Ko me bo nehala spravljal ob pamet, bo verjetno napočil čas, da zamenjam ploščo. Morda se začnem ukvarjati s peko slaščic (nasmeh).

Povedala si, da si samouk. Kako sploh poteka proces risanja karikatur? Je težko narisati osebo, ki je nisi spoznala v živo?

Načeloma za izdelavo karikature povsem zadoščajo fotografije. Najpomembnejše je, da so obrazne poteze iz njih dobro razvidne. Je pa res, da nekaterih stvari iz fotografij ni moč razbrati, kot so to na primer mimika obraza, gestika. Tudi takšne gibe je možno do neke mere ponazoriti s karikaturami predvsem pri osebah, ki imajo kakšen tipičen izrazit gib, ki jih značilno opisuje npr.: sključena hoja, neprestano trzanje z obrvmi itd. Sam proces izdelave karikature tako zahteva veliko opazovanja in igranja s potezami. Je pa res, da sem vedno pred dilemo, kako daleč lahko grem z drznostjo, kadar rišem za drugo osebo. Ne prenaša vsak dobro šale na lasten račun, prav zato pazim, da sem do neke mere vedno 'vljudna' pri izdelavi. Ampak veš, zares izvirna in drzna karikatura je kot noro dober stand-up. Smešen je na tuj račun, na lastnega pa lahko malo zaboli.

Karikatura: Športnik prof. ddr. Matjaž Mulej

Imaš morda tudi kakšnega vzornika na tem področju?

Vzornika ravno ne, me pa navdihujejo posamezna dela. Zares navdušena sem nad karikaturami, ki premorejo dobršno mero drznosti. Pred njimi se globoko klanjam. Se je že zgodilo, da sem jokala od smeha, ko sem videla karikaturu, ki je bila tako izvirna, unikatna. Prav takšna dela so veter v jadra mojemu ustvarjanju. Kaj takšnega bi si želela tudi sama ustvariti.

Karikatura: prof. ddr. Matjaž Mulej, častni občan

Za koga rišeš karikature?

Karikature rišem predvsem za lastno dušo. Tu pa tam me kdo uspe prepričati, da narišem kakšno za koga drugega. Vendar sem pri tem vedno v zagati, da ne bi koga slučajno nenamerno razočarala ali užalila. Rada imam drznost, vendar si le-te ne želim privoščiti, ko gre za druge. Čeprav po drugi strani pa v življenju zmagujejo prav tisti, ki si upajo biti drzni. Ravno zato pa se na papirju najbolj 'izživim' ravno takrat, ko se mi ni treba ozirati na nikogar.

Boš svoj talent še naprej razvijala?

Razvijala ga bom tako dolgo dokler bom ob tem čutila zadovoljstvo in užitek. Ko mi bo zmanjkalo zagona pa bom energijo usmerila kam drugam. Ampak zaenkrat me to ne skrbi, saj se mi po glavi podi preveč idej, da bi jih kar tako opustila. Je

pa res, da pridejo včasih obdobja, ko enostavno ne najdem pravega 'klika' in pospravim svinčnik v predal. Najdlje me je tako obdobje držalo dobro leto. V tistem letu nisem narisala niti ene same črte, ker enostavno nisem našla volje. Zdaj sem ok.

Ali lahko pričakujemo, da se boš z risanjem, pa morda ne le karikatur, pričela ukvarjati profesionalno?

O tem zaenkrat prav gotovo ne razmišljam. Ne želim namreč, da moj hobi preraste v vsakdanjo rutino, tempirano z roki ter takšnimi in drugačnimi zahtevami. Risanje mi je vedno predstavljalo sprostitev in užitek. Nisem prepričana, koliko sprostitev in užitka bi še občutila, če bi svoje delo podredila zahtevam drugih. Po drugi strani pa ne moremo nikoli gotovo vedeti, kaj nam pripravlja življenje in kam nas na koncu odnese.

Karikature Martine Voga so namenjene različnim priložnostim.

Karikature prof. ddr. Matjaža Muleja so objavljene v knjigi - biografiji Življenje je učitelj, od figalam do družbene odgovornosti, prof. ddr. Matjaža Muleja, ki jo lahko naročite na Inštitutu IRDO. Naročila: darija.lorbek@irdo.si ali info@irdo.si. Pohitite z naročilom, količine so omejene!

Naročila za knjigo sprejemamo na darija.lorbek@irdo.si ali info@irdo.si.

O VODI

Voda je del nas in predstavlja 60 % telesne mase, 70 % možganov, 80 % krvi. Brez hrane lahko preživimo skoraj cel mesec, medtem ko brez vode ne moremo preživeti niti en teden.

Voda, ki je bil na Zemlji že pred nekaj milijoni let, je tukaj še danes. Voda pokriva večji del površine našega planeta. A le 3 % je pitne vode, pa še ta je v večini ujeta v ledenikih. Manj kot 1 % pitne vode je na razpolago ljudem.

Foto: zcool.com.cn

ALI STE VEDELI?

Da se četrtna pitne vode v gospodinjstvih porabi za spiranje straniščne školjke.

Za 1 spiranje porabimo do **10 litrov** pitne vode.

Za eno pranje perila porabimo **50 litrov** vode. Za eno ročno pranje posode porabimo **60 litrov** vode.

Za vsako minuto tuširanje porabimo približno **10 litrov** vode.

Za umivanje zob porabimo do **15 litrov** vode, če ne zapremo pipe in manj kot liter, če pipo zapremo.

ALI STE VEDELI?

Da se zaloge pitne vode krčijo. V 20. stoletju se je število prebivalcev potrojilo. Kaj to pomeni za porabo vode?

Poraba vode se je povečala za 6 krat. Do sredine stoletja bo še več prebivalstva, večina se jih bo rodila v državah, kjer čutijo pomanjkanje vode že sedaj.

Foto: Vera Kratochvil, slika spodaj: CC0 Public Domain

ALI STE VEDELI?

Milijone ljudi po svetu živi z manj kot 10 litrov vode na dan. Zaradi kontaminirane vode je bilo v lanskem letu 25 milijonov beguncev. Po podatkih Združenih narodov vsakih 15 sekund umre 1 otrok zaradi okužbe povezane z vodo. 1 od 3 ljudi živi v neustreznih higienskih razmerah. 1 od 5 ljudi nima dostopa do pitne vode.

VSAK PREBIVALEC SLOVENIJE V POVPREČJU PORABI 150 LITROV VODE NA DAN.

Foto: CC0 Public Domain

VSAK PREBIVALEC SLOVENIJE V POVPREČJU PORABI 150 LITROV VODE NA DAN..

Pomanjkanje vode je resen problem po celem svetu.

Pomanjkanje podtalnice pomeni manjši pridelek žit, kar povzroči pomanjkanje hrane in rast cen hrane. Pomanjkanje vode kmalu povzroči lakoto. In kaj vse to pomeni? Naš planet je žejen. Industrija je žejna, kmetijstvo je žejno.

Foto: CC0 Public Domain

UKREPI ZA VARČEVANJE Z VODO

Mnogi ne vedo, da varčni pomivalni stroji porabijo precej manj vode, kot če bi posodo prali ročno, saj porabijo od 10-15 litrov vode za eno pranje. Varčni pomivalni stroji so tudi energetsko učinkovitejši in je lahko prihranek do 20 % pri energiji.

Kozarca, ki ste ga enkrat uporabili za pitje vode, ni potrebno takoj pomiti. Odlagajte ga na določeno mesto ali ga označite, da se bo vedelo, da je vaš. Isti kozarec tako lahko uporabljate cel dan.

Ko kupujete straniščno školjko, izberite tisto, ki omogoča izpiranje na dva načina in kjer lahko sami naravnate količino vode. Novi splakovalniki straniščne školjke imajo tipki 'začetek' in 'konec', ki omogočata prekinitev splakovanja v želenem trenutku.

Vprašajmo se, ali je res potrebno prav vsak kos perila, ki smo ga enkrat oblekli, dati v umazano perilo in ga oprati. **Smo obsedeni z občutkom sterilno čistega in dišečega po mehčalcu, s katerim znamo včasih pretiravati?**

Umivamo oblačila, ko boben pralnega stroja še ni poln? Oblačila, ki jih nismo umazali ali spotili, lahko obesimo na svež zrak, da se prezračijo. Manj umazano perilo pa operemo na skrajšanem programu. Tako se bodo oblačila tudi manj uničevala. Če damo v boben premalo oblačil, se ta ne bodo tako učinkovito oprala, kot če je boben optimalno poln, saj med oblačili ne pride do potrebnega trenja, ki pomaga oprati trdovratnejše madeže.

Foto: CC0 Public Domain

Ste eden izmed tistih, ki pustijo, da voda teče, medtem ko se milite, šamponirate lase ali umivate zobe. Če vode ne zapiramo, lahko v petih minutah prhanja porabimo tudi do 140 litrov vode, pri kopanju v kadi pa kar 250 litrov. Vmes zaprite vodo, namesto kopanja, izberite prhanje.

Foto: CC0 Public Domain

Vodo, s katero smo oprali sadje in zelenjavo in vodo, ki smo jo zamenjali v akvariju, lahko uporabimo za zalivanje rož. Tisti s hišo lahko v za to namenjenih posodah zbirajo deževnico. Ta je mehkejša in za rože prijaznejša kakor voda iz pipe. Vrtove in rože zalivajte zgodaj zjutraj ali zvečer, ko je izhlapevanje vode manjše.

Foto: CC0 Public Domain

Avtomobil odpeljimo v avtopralnico, saj tam porabijo manj vode, kot če avto operemo doma.

Na spodnji povezavi lahko izračunate povprečno porabo vode v primerjavi s prebivalci Ljubljane ali Slovenije.

Vir: <http://www.primavoda.si/poraba-vode#povprečna-poraba>

Ko imamo opraviti s porabo vode, vedno imejte v mislih naslednje:

**PORABI MANJ.
VEČ VARČUJ.
VEDNO POMISLI.**

ZDAJ VESTE!

DO v Sloveniji

Nova knjižnica Selnica ob Dravi

Občina Selnica ob Dravi je v petek, 15. 5. 2015, ob 20. uri slovesno predala nov večnamenski Hram kulture Arnolda Trstenjaka, ki je nastajal zadnjih nekaj let in je zanj pridobila znatna evropska sredstva. Z veliko občutka in simboličnih potez ga je v Dravsko dolino med Pohorje in Kozjak umestil arhitekt David Mišič, atelje Styria. 400m² prostora je namenjenega novi Knjižnici Selnica, dvajseti v mreži enot Mariborske knjižnice. Vabljeni na svečano otvoritev! Več. Vir: Mariborska knjižnica

Mentorski program - Uči se od najboljših

V četrtek, 21. 5. 2015 je potekala akcija mentorskega povezovanja Slovenije, ko so se po celi Sloveniji na različnih lokacijah odvijale delavnice na temo mentorskega povezovanja. Pobudnik vseslovenske akcije je Zavod Ypsilon, v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje, Andragoškim centrom Republike Slovenije in Zvezo Ljudskih univerz Republike Slovenije. Namen akcije je dvigniti ozaveščenost o pomenu mentorstva in spodbujati k medgeneracijskemu sodelovanju. Povezovanje poteka na spletnem portalu www.mentorstvo.si, kjer se mentorji in mentoriranci povežejo med seboj. Mentorski odnos traja 1 leto, v katerem se mentorski par srečuje 1x mesečno po 1 uro. Sodelovanje je brezplačno in prostovoljne narave tako za mentorje kot mentorirance. Za več informacij so na voljo na telefonski številki 030 624 269 (Gabriela Lukman) in info@ypsilon.si. Več. Vir: Zavod Ypsilon.

3. Zeleni forum: Gospodarstvo, zelena proračunska in razvojna reforma

V torek, 12. 5. 2015 je v Kristalni palači v Ljubljani potekal 3. Zeleni forum Zelene Slovenije. S sodelovanjem gospodarstva, več ministrstev, stroke in civilne iniciative je 3. Zeleni forum z izbranimi

temami odgovoril, katere gospodarske panoge so v središču zelene razvojne reforme in katere konkurenčne prednosti države bi morala z najboljšimi ukrepi spodbujati razvojna politika, zlasti v perspektivi 2015-2020. Častni pokrovitelj 3. Zelenega foruma je bil predsednik Vlade RS. Več. Vir: Zelena Slovenija

Slovenski čebelarji v Evropskem parlamentu

Vsi slovenski evropski poslanci in poslanke so 16. 4. 2015 gostili predstavnike slovenskega čebelarstva v Evropskem parlamentu. Podpirajo namreč slovensko čebelarstvo za Evropski medeni zajtrk in pobudo Organizaciji združenih narodov, da 20. maj razglasi za Svetovni dan čebel. Na ta dan se je namreč leta 1734 rodil začetnik modernega čebelarstva Anton Janša. Slovenske evropske poslanke in poslanci si želijo, da bi se vseh 751 poslancev v Evropskem parlamentu seznanilo s projekti slovenskega čebelarstva ter krepilo podporo za njihove projekte na ravni Evrope.

Video izjava Mairéad McGuinness, podpredsednice Evropskega parlamenta in članice odbora AGRI. Več. Vir: Skupina Integralna zelena Slovenija

Pozor(!) ni za okolje in EKOobljuba

Povprečen Slovenec ustvari 9 ton CO₂ na leto. Narava lahko absorbira le 2 toni CO₂ na leto. Partnerji, združeni na pobudo družbe Goodyear Dunlop Sava Tires so oblikovali kampanjo - projekt 'Pozor(!), ni za okolje', s katero želijo osveščati mlade o odgovornem ravnanju z okoljem. Kampanja že od leta 2010 poziva posameznike k podpisu EKOobljube, ki se trudijo z vsakodnevni dejavnosti zmanjšati svoj ogljični odtis. Na spletni strani najdemo informacije o tem, kaj je ogljični odtis, zakaj je pomembno zmanjšati ogljični odtis ter kako ga zmanjšamo. [Več](#). Vir: Ministrstvo za okolje in prostor

Tradicionalna konferenca: Med upravljanjem s tveganji in inovacijami

Ekvilib Inštitut in UN GC Slovenija sta organizirala konferenco 'Trendi na področju družbene odgovornosti' z osrednjo temo 'Med upravljanjem s tveganji in inovacijami'. Koncept družbene odgovornosti je v poslovnem svetu že dolgo prisoten, pa vendar še ni naredil potrebnega preboja. V zrelih podjetjih je sicer že jasen premik od videnja družbene odgovornosti kot korporativne filantropije in marketinškega orodja k bolj strateški vlogi družbene odgovornosti kot del upravljanja, predvsem v povezavi s tveganji (risk management). [Več](#). Vir: Inštitut Ekvilib

Trendi na področju družbene odgovornosti 2015

**MED UPRAVLJANJEM S
TVEGANJI IN INOVACIJAMI**

12. MAJ 2015

Gazele s povezovanjem iščejo nove izzive

PODIM konferenca, ki je potekala 13. in 14. 5. 2015 je bila priložnost, da tako gazele kot zagonska podjetja poiščejo morebitne partnerske poti. »Na trgu je poplava izdelkov, zagonska podjetja pa si morajo še izboriti svoj prostor pod soncem.

Zagonska podjetja so pomembna z več vidikov, tudi zato, ker so z vitkim delovanjem in inovativnostjo zgled starejšim in večjim podjetjem, zaposlujejo mlade ljudi, ki so prišli neposredno s fakultet ali poklicnih šol in so polni idej. [Več](#). Vir: Dnevnik.si

Mednarodni dan Zemlje: Kako udobna je cona udobja

Danes le še redki dvomijo o vlogi človeka pri podnebnih spremembah. Na vremenske pojave, ki so z njimi povezane, se pripravljamo vsaj dvakrat vsako leto in vedno znova bolj ali manj spretno odpravljamo njihove posledice. V Evropi smo ranljivi tudi zato, ker je celina revna z naravnimi viri, ki jih je na globalnem nivoju in ob strmem naraščanju svetovnega prebivalstva vse manj. Znanstveniki nas opozarjajo, da se onesnaževanje v vedno večji meri vrača na naše krožnike. Preberite celoten članek o toleranci do onesnaževanja okolja, nepravilnem ločevanju odpadkov, onesnaževanju, ki ga prinašajo podjetja, metanju odvečne hrane v visoko razvitem svetu in drugih sodobnih problemih, ki imajo svoje posledice za človeka in okolje. Članek pa opisuje tudi primer dobre prakse v Vrtcu Vrhnika, ki je na račun bolj ekoloških pralnih plenih prihranil kar 5.000 EUR letno. In kaj lahko vsak od nas naredi za okolje? Odgovore preberite [tukaj](#). [Več](#). Vir: Ekologi brez meja

Očistimo Slovenijo za vedno!

Na poti k 100 % obnovljivi energiji na lokalni ravni v Evropi

Izšle so metodološke smernice z naslovom 'Na poti k 100 % obnovljivi energiji na lokalni ravni v Evropi!' So pragmatične in praktične ter nudijo osnovne nasvete in povratne informacije vse od prvih korakov razvoja in izvajanja skupnih energijskih akcijskih načrtov. [Več](#). Vir: 100-res-communities.eu

Kampanja Etični potrošnik v supermarketu

Focus društvo začne s triletno kampanjo Etični potrošnik v supermarketu – SupplyChange – za

pravične trgovske verige. Vseevropska ozaveščevalna kampanja se bo začela ob svetovnem Dnevu pravične trgovine s foto natečajem VIZIHRA-NIJA, ki bo odprt do 31. 7. 2015, mednarodno glasovanje pa bo potekalo 15. 8. 2015. Vse o natečaju in pogojih sodelovanja je objavljeno na spletni strani www.supplychainge.org, več informacij na www.focus.si ali marjeta@focus.si.

Proaktivna kavarna

Kadrovska asistenca in Slovenska kadrovska zveza sta 21. 4. 2015 organizirali prvo proaktivno kavarno, ki je bila uspešno izvedena. Na srečanju so se kar trije predlogi za rast kadrovske stroke razvili v projekte. Organizatorji so odprli tudi [Facebook profil](#), preko katerega promovirajo projekte in obveščajo o srečanjih. Napovedujejo oblikovanje virtualnega okolja, ki bo omogočalo učinkovito komunikacijo znotraj skupine. Vir: Društvo kadrovskih delavcev

Poletna šola 'Mesta prihodnosti skozi storitvene inovacije'

Regionalna razvojna agencija ljubljanske urbane regije ter Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani je povabila nadobudne študente na brezplačno poletno šolo 'Mesta prihodnosti skozi storitvene inovacije'. Namen šole je spodbuditi iskanje rešitev na družbene in okoljske izzive v urbanih okoljih. Dodatno spodbudo bo nudila Ljubljana kot Zelena prestolnica Evrope 2016. [Več](#). Vir: Podjetniški portal

Pomanjkanje vitalnosti slovenskega podjetništva

V okviru mednarodnega raziskovalnega projekta Global Entrepreneurship Monitor (GEM) je v zbirki 'Slovenski podjetniški observatorij' izšla znanstvena monografija z naslovom Pomanjkanje

je vitalnosti slovenskega podjetništva: GEM Slovenija 2014, ki jo je pripravil raziskovalni tim Inštituta za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. [Monografija](#). Vir: GEM Slovenija

Katalog poletnih prostovoljskih aktivnosti za srednješolce

Slovenska filantropija bo zbrala in na spletu objavila katalog poletnih prostovoljskih aktivnosti za srednješolce in tako mladim omogočila, da se bodo med počitnicami vključili v prostovoljske aktivnosti in se ob tem tudi učili za življenje, spoznavali poklice in pridobivali izkušnje. Slovenska filantropija bo vse prostovoljske priložnosti za to starostno skupino zbrala in objavila v obliki spletnega kataloga, ki bo javnosti dostopen v juniju 2015 na www.prostovoljstvo.org, širili pa ga bodo tudi preko drugih spletnih medijev. Vir: Slovenska filantropija

Mladim prijazna prostovoljska organizacija

Prostovoljske organizacije lahko pridobijo znak mladim prijazna prostovoljska organizacija. Znak pomeni, da ravnajo v skladu z Zakonom o prostovoljstvu in znajo dobro mentorsko poskrbeti

za mlade, ki še niso dopolnili 18 let. Srednješolci, ki jih zanima prostovoljstvo, v teh organizacijah dobijo informacije, podporo in se lahko aktivno vključijo v delo pod vodstvom mentorja. Vprašanja glede pridobitve znaka mladim prijazna prostovoljska organizacija naslovite na slovenska@filantropija.org, 01 433 40 24. Vir: Slovenska filantropija

Slavnostni zaključek kampanje Enjoy Your Rights

Leto in pol trajajoča kampanja Enjoy Your Rights, ki je v premišljevanju o pomenu pravic in dolžnosti združila mlade iz Nemčije, Italije, Madžarske, Češke in Slovenije je združila vrsto krajših delavnic in večmesečnih usposabljanj, na katerih je nastalo kar 60 filmskih izdelkov na temo človekovih pravic. Kampanjo so slovesno zaključili z ogledom najboljših filmskih izdelkov po mnenju ožjega odbora kampanje ter zmagovalca natečaja EYR. Finalistom nagradnega natečaja so podelili nagrade. Slovesni zaključek kampanje je potekal 5. 5. 2015 v Ljubljani. Več. Vir: Socialna akademija

Dnevi vključujoče informacijske družbe

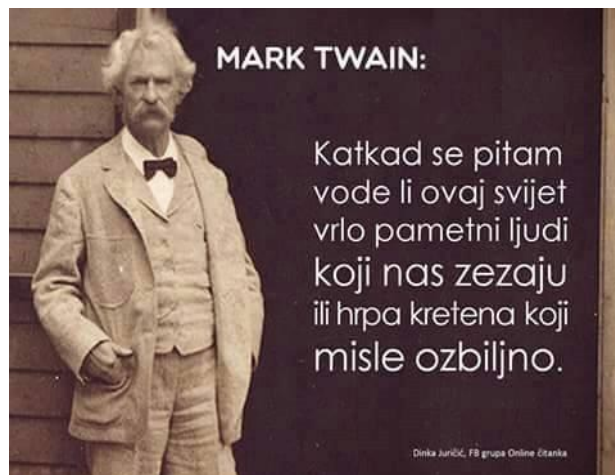
Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo (NVO-VID) je organizirala Dneve vključujoče informacijske družbe, ki so potekali od 14. - 16. 5. 2015 v Ljubljani in drugod po Sloveniji. Ob svetovnem dnevu informacijske družbe, ki je 17. maja, so organizatorji opozorili na nujnost vključujoče informacijske družbe, na vse večji razvojni zaostanek digitalne družbe v Sloveniji v primerjavi z evropskim povprečjem ter problematiko financiranja nevladnih organizacij na področju informacijske družbe. Da bi izboljšali prepoznavnost v javnosti, medijih, gospodarstvu in ostalih sektorjih, okrepili povezanost in izpostavili pomen nevladnih organizacij za boljšo kakovost življenja in delovanje demokracije v informacijski družbi, so se na programu zvrstile okrogle mize, predstavitve, delavnice in tiskovna konferenca. Več. Vir: INePA

Global Conference on Managing in Recovering Markets

Ekonomsko-poslovna fakulteta želi povečati svojo prepoznavnost v svetu, zato je skupaj s partnerji iz Indije, Avstralije in Tajske priredila sklop mednarodnih konferenc Global Conference on Managing in Recovering Markets – GCMRM. Prva konferenca v Indiji je že bila (odprla jo je veleposlanica Slovenije v Indiji), konferenca v Avstraliji pravkar poteka. Dne 18. in 19. 5. 2015 pa je potekala tudi konferenca v Mariboru. Več. Vir: UM

V razmislek citat Marka Twaina

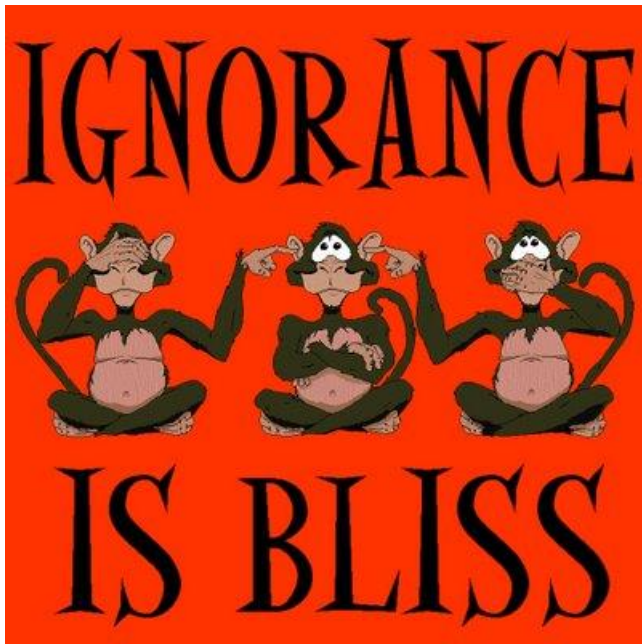

Skupinska ignoranca in pasivni očitivci

Pred kratkim sem bila priča skupini mladih, ki so bili očitno pijani. Dekle, staro okoli 16 let, s kratko oblekico, ki je komaj pokrivala zadnjico, se je od vinjenosti na stolu prekucnilo na hrbet. Kombinacija kratke obleke in vinjenosti ni varna. Namreč, ko je dekle padlo, so šle noge navzgor, obleka je zlezla do pasu, pri čemer je pokazala vse, česar naj ne bi. Vsaj ne pred tako veliko in pisano družbo. Kar me je še bolj šokiralo, je bilo dejstvo, da dekletu ni nihče pomagal. Njene prijateljice so se režale, fantje pa so hiteli iz žepov vleči mobilne telefone in so fotografirali prizor. Dekle se je tudi smejalo, od toliko alkohola se najverjetneje niti ni zavedalo, da bodo slike naslednji dan na socialnem omrežju.

Ob prizoru sem se skušala spomniti, kako bi se odzvale moje prijateljice. Seveda mi mama že na začetku ne bi dovolila obleči tako kratkega krila, pa tudi napila se ne bi, saj sta 16 let vzgoje in zgleda od doma, kjer se je spil le kakšen kozarec vina ob kosilu ali rojstnem dnevu, naredila svoje.

A če bi vendarle padla, bi odziv bil takšen, da bi me prijateljice takoj začele dvigovati in me vprašale, če sem dobro. Šele ko bi bila končno na svojih nogah, bi se smejale. Druge prijateljice pa bi celoten prizor zakrile tako da bi se postavile med mano in ostalo množico. Da, tako bi bilo. Danes pa ni tako. Bolj se osmeši drugi, manjša je verjetnost, da bo neprijetna in posmehljiva pozornost padla na drugega. Namesto pomoči ljudje danes stojijo ob strani in samo opazujejo, nekateri se celo naslanjajo. Kot bi pomešali realnostne šove (Big Brother ipd.) in dejansko življenje. Pa je šlo za naiven primer, ki ni imel hujših posledic (razen seveda, če se bo dekle hudo obremenjevalo z morebitnimi slikami, ki bodo za vedno ostale nekje na spletu). Kaj pa ko gre za primer posilstva, nasilja ipd. Bodo naši otroci res samo pasivni očitvidci. Preberite članek z naslovom: **»Kdo je bolj kriv: 10 moških, ki je 2 uri posiljevalo 15-letnico, ali 20 prič, ki so gledale, navijale in se smejale?«** Krivi so seveda storilci, a tisti, ki so poleg stali in niso ukrepali, so prav tako krivi. Zgodba bi se razpletla drugače. Vir: 24ur.com

Vir slike: <http://socialeeme.blogspot.com>

PODIM 2015: vrhunske zgodbe in povezave za globalni podjetniški preboj

Na dogodku, ki je potekal 13. in 14. 5. 2015, se bo zbralo več kot 50 vrhunskih govornikov iz skoraj vseh kontinentov sveta. Svoje zgodbe bodo delili podjetniki iz Silicijeve doline, investitorji iz New Yorka in Bližnjega vzhoda ter socialni podjetje-

tniki iz Indije in Azije. Konferenca je imela štiri vzporedne programe, na njej pa so udeleženci pridobili najsodobnejše podjetniško in poslovno znanje ter odgovore na vprašanja, kot so: Kaj danes poganja korporativno in notranje podjetništvo? Kako start-up podjetje pripravi predstavitev za veliko podjetje in obratno? Katere so glavne koristi njihovega medsebojnega sodelovanja in kako jih uresničiti? Katere so dobre prakse managementa in marketinga v uveljavljenih podjetjih in start-upih? Več. Vir: Združenje Manager

Maribor prejel nagrado za dobro prakso 'Soustvarjanje socialnih prostorov – za mlade z mladimi'

MOM se je decembra lani odzvala povabilu Mreže lokalnih oblasti za Jugovzhodno Evropo (NALAS) za prijavo primerov dobrih praks na nagrado 'GENIYOUTH' – vključevanje žensk in mladih v upravljanje na lokalni ravni. Mariborčani so nagrado prejeli za dobro prakso, ki so jo poimenovali 'Soustvarjanje socialnih prostorov – za mlade z mladimi' in je nastala v sklopu evropskega projekta URBACT – Moja generacija na delu (My Generation at Work), pod vodstvom dr. Martine Rauter. Na pobudo soustvarjalcev projekta Evropske prestolnice mladih Maribor 2013 in projekta Moja generacija na delu, so novembra 2013 dijaki Srednje gradbene šole in gimnazije Maribor skupaj s prostovoljci obnovili prostore Mestnega mladinskega sveta Maribor na Trgu revolucije. Primer načina obnove prostorov je bil izbran, ker ga je mogoče enostavno prenesti v druge lokalne skupnosti po Evropi in ker gre za dober primer vključevanja mladih in tudi drugih prostovoljcev v življenje lokalne skupnosti. Projekt je mlade povezal z manj priznanimi poklici (tesar, pleskar, zidar, električar), za katere pa obstaja potreba na trgu dela in imajo potencial za reševanje vprašanja brezposelnosti mladih. Več. Vir: MOM

My ECO Navigator

Gre za mobilno aplikacijo, ki potrošnikom nudi aktualne informacije o najbolj energetsko učinkovitih izdelkih na trgu in jim nudi podporo za energetsko učinkovit način življenja. Več.

DO v Evropi in po svetu

Srebrenica

Dne 29. 4. 2015 sta direktor Mednarodnega inštituta za bližnjevzhodne in balkanske študije (IFIMES) mag. Zijad Bećirović in podpredsednik Svetovalnega odbora inštituta prof.dr. Ernest Petrič sprejela Muniro Subašić, predsednico Združenja Gibanje 'Mater enklav Srebrenica in Žepa'. Direktor inštituta Bećirović je predstavil delovanje inštituta v regiji Balkana s poudarkom na Bosni in Hercegovini in na sodnem preganjanju vojnih zločinov. Ugotavljanje resnice in uresničevanje pravice pelje k spravi, trajnem miru in zagotavljanju stabilnosti v Bosni in Hercegovini. Zaradi tega je izjemnega pomena učinkovito delovanje pravosodnega sistema v Bosni in Hercegovini in Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo (ICTY) s sedežem v Haagu. Dr. Petrič je poudaril, da žrtve Srebrenice niso bile zamen, ker dogodki v Srebrenici predstavljajo veliko prelomnico v mednarodnem kazenskem pravu. Srebrenica nas vse obvezuje, da se tako strašen vojni zločin, ki ga je ICTY v svojih sodbah okvalificiral kot genocid, nikoli in nikjer več ne ponovi. Zaradi tega je ICTY s svojim dosedanjim delovanjem opravičil svoj obstoj, ker gre za prvo tovrstno sodišče v zgodovini človeštva. Mednarodni inštitut IFIMES meni, da je pomembno, da Parlamentarna skupščina Bosne in Hercegovine, ki še vedno ni sprejela resolucije o Srebrenici, s katero Evropski parlament poziva države članice EU pa tudi države Zahodnega Balkana, da obeleži 11. julij kot dan spomina na genocid v Srebrenici, da to čim prej stori. V resoluciji, ki so enoglasno sprejele vse politične skupine v EP, je posebej poudarjeno, da se je potrebno spomniti in primerno pokloniti vsem žrtvam zločinov, ki so bili storjeni v času vojne na Balkanu. [Več. Predstavljeni film o IFIMES.](#) Vir: IFIMES.

IFIMES presentation film

Ali lahko nov, celovit ekonomski pristop reši planet?

Če se želimo izogniti socialnem, ekonomskemu in okoljskemu polomu, je nujen celovit pristop k ekonomiji, navajajo v poročilu inštituta Capital. Tako kapitalizem kot socializem sta sistema, ki nista trajnostna. Prispevek govori o preteklem dožemanju ekonomije in novem dožemanju, ki bi ga morali sprejeti: soodvisnost in celovitost. John Fullerton govori o »regenerativnem kapitalizmu/ekonomiji«. [Celoten prispevek. Predavanje Johna Fullertona.](#) Vir: Guardian.com

John Fullerton and "The Road to Regenerative Capitalism"

Top managerji delijo svoje poglede na raznolikost in vključevanje

Raznolikost je dobra za poslovanje! To potrjujejo tudi številni predsedniki/-ce uprav, ki se strinjajo, da raznolikost misli privede do boljših odločitev, raznolikost talentov pa je bistvena sestavina za dolgoročno uspešnost podjetja. Njihova razmišljanja si lahko ogledate v [video posnetku.](#) Vir: mreža MDOS

Microsoft dobil nagrado Randstad

V petek, 24. 4. 2015 je Microsoft prejel Globalno nagrado Randstad kot najbolj privlačen delodajalec na svetu. Microsoft, član zveze CSR Europe, je prva multinacionalnalka, ki je prejela najboljše ocene v vseh kategorijah, od plač, do bonitet za zaposlene, kot tudi za prijetno delovno vzdušje in dobro ravnovesje med poklicnim in zasebnim življenjem. Samsung, prav tako član CSR Europe, je pristal na drugem mestu. [Več.](#) Vir: CSR Europe

Enterprise Summit 2020 pridobil podporo na visoki ravni!

Zveza CSR Europe z veseljem sporoča, da se bo dogodka Enterprise Summit 2020 udeležilo tudi njegovega veličanstvo Filip kralj Belgije, skupaj z drugimi visokimi evropskimi funkcionarji in poslovnimi vodjami. CSR Europe svoje goste šteje med podpornike in zagovornike pakta za mlade, ki je trenutno v postopku pogajanj s predsednikom Evropske komisije, Jean- Claude Junckerjem in evropsko komisarko Marianne Thyssen. Program dogodka. Vir: CSR Europe

ZN je izdalo novo poročilo o enakosti spolov na delovnem mestu

Spremembe v svetovnem gospodarstvu niso bile koristne za ženske, prav tako pa ne za večino moških. Poročilo poziva vlade, podjetja in civilno družbo, da sodelujejo pri razvoju trajnostne rešitve za ustvarjanje dostojnih delovnih mest za ženske in moške: »ekonomske in socialne politike lahko prispevajo k oblikovanju močnejših gospodarstev, bolj trajnostno in bolj spolno enakovredne družbe, če ob načrtovanju upoštevamo pravice žensk«. Več. Vir: CSR Europe

HUMAN WRONGS WATCH

Human Wrong Watch je inicativa, v okviru katere avtor Baher Kamal opozarja in obelodani vse vrste krivic, ki se godijo po svetu. Pri tem se ne osredotoča samo na človekove pravice, temveč ugotavlja, da je človek padel pod vpliv in na milost dveh dominantnih sil: vladarjev trga in vladarjev vojne. Vse, vključno s človekom, je danes predmet trgovanja. Pri tem objavlja novice in mnenja, ki so neodvisna, dokumentirana in uravnotežena. Vabljeni k spremljanju spletne strani.

Kaj so trajnostne poslovne / podjetniške inovacije

Tobias Webb, predavatelj o podjetniški trajnosti na King's College v Londonu je na spletni strani slideshare.net objavil predstavitev z naslovom 'Kaj so trajnostne poslovne oz. podjetniške inovacije', o čemer je 12. 5. 2015 predaval na Finskem forumu o družbeni odgovornosti podjetij. Predstavitev. Vir: slideshare.net

Service Innovation: Lighting/electronics as a service (Phillips, Samsung)

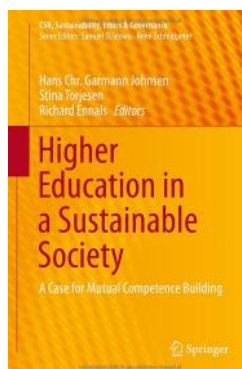

Knjige, ki po tematiki sodijo v področje družbene odgovornosti

Confronting Capitalism: Real Solutions for a Troubled Economic System, avtor: Philip Kotler

Higher Education in a Sustainable Society, avtorji: Hans Chr. Garmann Johnsen (Ed.), Stina Torjensen (Ed.) and Richard Ennals (Ed.)

Dogodki, konference

Posvoji punčko in reši otroka

Unicef Slovenija vabi na otvoritev razstave Punčk iz cunj, ki bo potekala v torek, 26. 5. 2015, ob 19. uri, v Desnem atriju ljubljanske Mestne hiše, Mestni trg 1, Ljubljana. Dogodek bo z odlomki iz monodrame Mulc popestril Bojan Emeršič. Razstavo bo odprl gospod Zoran Janković, župan Mestne občine Ljubljana. Punčko posvojite z donacijo v višini 20 evrov, kolikor stane cepljenje enega otroka proti šestim otroškimi nalezljivimi boleznimi. Punčki tako zagotovite nov dom, otroku v državah v razvoju pa priložnost za zdravo življenje. Pred tem bodo ob 17. uri v prvem nadstropju MKT Knjigarne Konzorcij na Slovenski cesti 29 v Ljubljani otroci iz vrtcev in njihove vzgojiteljice predstavili svoje Punčke iz cunj z dnevnik. Naj vas prebiranje njihovih dnevnikov popelje nazaj v otroštvo. Svojo udeležbo potrdite na naslov: masa.gorjup@unicef.si. Več. Vir: Unicef Slovenija

FEEL 2015—Mednarodna konferenca 'Etični voditelj, Primeri dobrih praks'

Društvo za poslovno etiko in etično voditeljstvo v soorganizaciji s podjetjem Taktika plus organizira mednarodno konferenco FEEL 2015, katere namen je ozaveščanje in promocija poslanstva in razvojne vizije poslovne etike in etičnega voditeljstva prihodnosti. Organizatorji v konferenci vidijo doprinos vseh sodelujočih k oblikovanju uglednejšega poslovnega okolja v Sloveniji in k razvoju uspešnejšega in učinkovitejšega poslovanja gospodarskih in drugih subjektov. Na letošnji konferenci se bo kot osrednji govorec

predstavil profesor Edward Freeman. Govoril bo o proučevanju primerov dobrih praks in svojih ugotovitvah, ki jih že vrsto let nabira na Poslovni šoli Darden na Univerze v Virginiji. Konferenca bo potekala 10. 6. 2015, v Kongresnem centru Brdo, Brdo pri Kranju. Več. Vir: Etika, d.o.o.

Akademsko – gospodarski kongres

Lifelaerning Academia vabi na največji letni dogodek v okviru Učečih se organizacij, in sicer na Akademsko – gospodarski kongres, ki bo v sredo, 3. 6. 2015, ob 18. uri v Kongresnem centru na Brdu pri Kranju. V okviru Akademsko gospodarskega kongresa bo 3. 6. 2015 potekala tudi mednarodna konferenca Povezujemo znanja. Na dogodku, ki bo potekal v Kongresnem centru Brdo pri Kranju, bodo učeče se organizacije, ambasadorji znanja iz različnih držav, različni strokovnjaki, mentorji in študenti razpravljali o praktičnih vidikih povezovanja znanja. Uveljavljene in priznane osebnosti iz različnih področij dela in različnih koncev sveta bodo postale novi Ambasadorji znanj in s tem omogočile, da se projekt zazna širše po svetu. Na kongresu bodo podelili številna priznanja mladim, ki so dober potencial (priznanje Referenca), mentorjem (priznanje Mentor) in učečim se organizacijam (certifikat Learning Brand). Imenovali bodo nove slovenske in tuje Ambasadorje znanj. Na dogodku bo prisotnih več kot 100 podjetij in organizacij, predstavnikov fakultet in šol, politikov in strokovnjakov na področju oblikovanja kadrov. Častni pokrovitelj, gost in govornik dogodka je predsednik Vlade RS dr. Miro Cerar. Več. Vir: Napovednik.com

3. konferenca o razvoju kadrov: Kompetence 21. stoletja: Od besed k dejanjem

Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije vabi na 3. konferenco o razvoju kadrov, ki bo potekala

27. - 28. 5. 2015 v Kongresnem centru Termama v Laškem. Na konferenci bodo skozi prizmo razvoja kompetenc predstavili stališča strokovnjakov ter skozi predstavitve uspešnih zgodb skladovih programov utrdili prepričanje, da se vlaganje v ljudi obrestuje. Udeležba na konferenci je brezplačna. [Več](#). Vir: Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendije.

ETRENOVA 2015: ENTerprise REsearch InNOVation Conference

V Črni Gori bo od 10. - 11. 9. 2015 potekala dvo-dnevna konferenca na temo podjetnosti, raziskovanja in inovacij. Konferenco ETRENOVA organizira IRENET, Društvo za pospeševanje inovacij in raziskav v gospodarstvu, v sodelovanju s Fakulteto za turizem in gostinstvo (hotelsko upravljanje) Kotor, Črna Gora. Gre za multidisciplinarno konferenco, ki je posvečena preučevanju in razumevanju gospodarskih, organizacijskih, marketinških in drugih vprašanj o inovativnosti, informacijski tehnologiji idr. Dobrodošli so prispevki avtorjev na zgoraj opisane in tudi druge teme. [Več](#). Vir: Ekonomska fakulteta v Zagrebu

Inovativni Navigator

SrCi Inštitut Maribor je začel pobudo iNOVATIV-NEGA NAVIGATORJA, katerega cilj je razviti ne-tehnološko inovacijo storitvene dejavnosti. Gre za ambasadorje inoviranja. Njihova naloga je prenesti 12 sodobnih tehnik inoviranja z igrifikacijo v prakso. Prvo usposabljanje inovativnih navigatorjev bo 26. 5. 2015 v Ljubljani. Na usposabljanju boste lahko izkusili 12 tehnik inoviranja, ustvarili 3 mreže tehnik in izvedli 3 simulacije. Z igrifikacijo boste v skupini reševali konkretni poslovni izziv. Naučili se boste ciljno usmerjati proces inoviranja. Korak po korak. Od ideje do tržne manifestacije. Usposabljanje je namenjeno podjetjem in posameznikom, ki želijo izboljšati ustvarjalnost in inovativnost ter učinkovito izkoristiti svoj notranji potencial. Več informacij na: www.srci.si. Vir: SrCi Inštitut Maribor

Konferenca: Okoljski dan - Obrnimo smer pod 2°

Ob Svetovnem dnevu varstva okolja Gospodarska zbornica Slovenije vabi na konferenco 'Okoljski dan 2015: Obrnimo smer pod 2°', ki bo potekala 4. 6. 2015 v Ljubljani. Na konferenci bodo spregovorili o podnebno energetske politiki EU in s tem povezanimi mehanizmi. Predstavili bodo sistem upravljanja z energijo, nabor orodij in ukrepov za zmanjšanje rabe energije in spregovorili o novih, inovativnih proizvodih. Na primerih iz prakse bodo prikazali, kako v različnih gospodarskih panogah, z zmanjševanjem emisij, pripomorejo k doseganju nacionalno zavezujočih ciljev, ter s tem sledijo smernicam podnebno energetske politike. Za člane GZS je udeležba brezplačna. Predhodna prijava, [preko e-prijavnice](#), je obvezna! [Več](#). Vir: Gospodarska zbornica Slovenije

Brezplačni seminar - 'Oglaševanje na Facebooku'

V sredo, 10. 6. 2015 bo v prostorih Štajerske gospodarske zbornice potekal brezplačni seminar z naslovom »Oglaševanje na Facebooku«, na katerem bodo predstavili teme kot so, kako se lotiti Facebook oglaševanja na strateški način, kakšna pravila je potrebno upoštevati pri pripravi oglasov ter ne nazadnje kako meriti uspešnost celotne kampanje? Seminar bo vodila digitalna agencija Red Orbit. Udeležba je brezplačna. [Več](#). Vir: ŠGZ

7th Slovenian Social Science Conference on "After the Berlin Wall: 25 years of transformations"

Nacionalni odbor programa za upravljanje z družbenimi spremembami - MOST, Fakulteta za uporabne družbene študije in Junior Sociological Network iz Mednarodnega sociološkega združenja organizirajo 7. slovensko sociološko konferenco na temo sprememb, ki so se zgodile v 25 letih po padcu Berlinskega zidu. Konferenca bo potekala od 21. - 23. 8. 2015 v Novi Gorici. [Več](#). Vir: Fakulteta za uporabne družbene študije

Tvoj socialni odtis skozi podjetništvo, mladinsko izobraževanje

Združenje EPEKA, so. p., bo kot partnerska organizacija sodelovala pri projektu mladinskega izobraževanja z naslovom 'Tvoj socialni odtis skozi podjetništvo', ki se bo od 17. do 25. 10. 2015 odvijal na Poljskem. Projekt je organiziran z namenom promovirati podjetništvo kot orodje za reševanje socialnih problemov in spodbuditi nevladne organizacije k temu pristopu. Mladi se bodo učili iz konteksta socialnega podjetništva na Poljskem in pridobili znanja, veščine in orodja za nove ideje v svojem okolju. Med drugim se bodo zvrstili obiski podjetniških organizacij, gostovanja zanimivih govornikov, neformalno učenje o javnem nastopanju, poslovnih modelih, marketinških raziskavah in kreativnosti. Delovni jezik izmenjave je angleščina, vendar slabše znanje jezika ni ovira za sodelovanje, temveč spodbuda za aktivno komunikacijo in širjenje veščin. Mladinsko izmenjava promovira evropski certifikat YOUTH PASS. Stroške nastanitve, prehrane in programa krije organizator aktivnosti oziroma gostujoča organizacija. Del povrnjenih potnih stroškov na udeleženca iz Slovenije je določen glede na razdaljo, kar lahko preverite [tukaj](#). [Več.](#)

Vir: EPEKA, alno podjetje

Foto: George Hodan

Ogled dobrih praks integralne zelene ekonomije: Domel v Železnikih in Biotehniški center Naklo

Državljska pobuda za Integralno zeleno Slovenijo, Skupnost občin Slovenije, Domel iz Železnikov in Biotehniški center Naklo vas v torek, 2. 6. 2015 vabijo k ogledu dobrih praks integralne zelene ekonomije, s strokovno razlago novega razvojnega pristopa. S tem dogodkom nadgrajujemo informacije, posredovane na posvetu 'Povezovanje potencialov za trajnostno prihodnost', dne 1. junija v Ljubljani. S strokovnimi razlagami in spodbudami bodo sodelovali: prof. Ronnie Lessem in prof. Alexander Schieffer, Cen-

ter za integralni razvoj Trans4m, Ženeva, in dr. Darja Piciga, Državljska pobuda za Integralno zeleno Slovenijo. Udeležba na strokovni ekskurziji je brezplačna. Število mest je omejeno. Prijavite se lahko na naslova: info@skupnostobcin.si in integralnaslovenija@gmail.com, in sicer do srede, 27. 5. 2015. Dogodek poteka v okviru Evropskega tedna trajnostnega razvoja.

Skupnost občin Slovenije

Posvet Povezovanje potencialov za trajnostno prihodnost

Ministrstvo za okolje in prostor bo v okviru Evropskega tedna trajnostnega razvoja organiziralo strokovni posvet z naslovom Povezovanje potencialov za trajnostno prihodnost. Gradili bodo na dobrih praksah, ki jih v Sloveniji že imamo. Posvetu, ki ga ministrstvo organizira v sodelovanju s Kabinetom predsednika vlade, Službo vlade za razvoj in kohezijsko politiko in Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter v partnerstvu z drugimi ministrstvi, podjetji, združenji, mrežami in pobudami na področju trajnostnega razvoja, bo v tem tednu sledilo še v več drugih dogodkov. Posvet bo potekal 1. 6. 2015, v Ljubljani. Udeležba na posvetu je brezplačna. Prijava: [na povezavi](#), do srede, 27. 5. 2015. Dodatne informacije: darja.piciga@gov.si. [Več.](#) Vir: Ministrstvo za okolje in prostor

Kooperacijsko srečanje Building smart for smarter cities na Dunaju

Štajerska gospodarska zbornica vabi na kooperacijsko srečanje in konferenco 'Building smart for smarter cities', ki bo potekalo med 10. in 11. 6. 2015 na Avstrijski gospodarski zbornici na Dunaju. Kooperacijsko srečanje in konferenca predstavljata odlično priložnost za srečanja s podjetji iz celotnega sveta dejavnimi na področju prenove/sanacije in gradnje. Udeležba je brezplačna. Prijavite se s prijavnico (glej povezavo), do najkasneje do 28. 5. 2015. [Več.](#) Vir: ŠGZ

Razpisi in priložnosti

Program finančnih spodbud MGRT

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je sprejelo Program finančnih spodbud MGRT. Program izvajanja finančnih spodbud je ključni izvedbeni program Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za obdobje 2015 - 2020, kjer so navedeni finančni ukrepi za spodbujanje (1) nastajanja in delovanja podjetij, predvsem start-up podjetij, (2) inovacijske aktivnosti podjetij, (3) rasti in razvoja malih in srednje velikih podjetij in (4) mednarodne konkurenčnosti podjetij. Del sredstev bo usmerjen tudi v spodbujanje lokalnega in regionalnega razvoja in drugih ukrepov (naravne nesreče, podjetja v težavah). V programu je opredeljena zgolj okvirna ocena finančnih sredstev, potrebnih za izvedbo predlaganih ukrepov. Višina sredstev je odvisna od razpoložljivih možnosti v okviru proračuna. [Več](#). Vir: MGRT

Kmalu podpora podjetjem iz Podravja in Koroške

Mariborska razvojna agencija in Regionalna razvojna agencija Koroška bosta predvidoma do konca maja razpisali dodeljevanje ugodnih kreditov z garancijo regijskih garancijskih shem za začetne naložbe malih in srednje velikih podjetij v Podravju in na Koroškem. Hkrati bodo za podjetja na širšem območju Maribora na voljo tudi nepovratna sredstva. Razpisa, ki ju pripravljajo v sodelovanju s Slovenskim regionalno razvojnim skladom, ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter bankami, bosta objavljena ločeno za vsako regijo. Za Podravje bo na voljo 1,2 milijona EUR, za Koroško pa en milijon EUR. [Več](#). Vir: Podjetniški portal

COS-TOUR-2015-3-04: Supporting Competitive and Sustainable Growth in the Tourism Sector

Namen razpisa je okrepiti konkurenčnost in trajnost evropskega turizma s spodbujanjem podaljšanje turistične sezone, in izboljšanjem dostopnosti do turističnih storitev in izdelkov. Rok za prijavo je 30. 6. 2015. [Več](#). Vir: Executive Agency for SMEs

Razpis URBACT III

Objavljen je prvi razpis programa 'URBACT III za akcijska omrežja v obdobju 2014–2020'. Glavni cilj akcijskih omrežij je izboljšati zmogljivost evropskih mest za upravljanje trajnostnih urbanih politik in še zlasti krepiti njihove zmožnosti za oblikovanje celostnih strategij trajnostnega urbanega razvoja. S sodelovanjem v akcijskih omrežjih mesta izmenjujejo svoje izkušnje ter oblikujejo nove ideje za reševanje izzivov, povezanih s trajnostnim urbanim razvojem. Več informacij o razpisu in vso dokumentacijo najdete na [strani razpisa](#). Za iskanje partnerjev in projektnih idej vam je na voljo [partnerski forum](#). Če imate projektno idejo in iščete partnerje ali pa bi se želeli pridružiti prijavi na določeno temo, izpolnite ta [obrazec](#). Rok za prijave je 16. 6. 2015.

Javni razpis za sofinanciranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v letih 2016–2017

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje medsebojnih obiskov slovenskih in hrvaških raziskovalcev, ki izvajajo skupne znanstvenoraziskovalne projekte v letih 2016-2017 na skupno dogovorjenih prednostnih področjih: biotehnologija in biomedicina, nanoznanosti in nanotehnologija, optimizacija procesov in materialov, informatika in telekomunikacije, ekologija in varstvo okolja, energija in transport, družboslovje in humanistika. Na javni razpis se lahko prijavijo raziskovalne organizacije in zasebni raziskovalci. Rok za prijavo je 10. 6. 2015. [Več](#). Vir: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS

Horizon 2020: EU Prize for Women Innovators

EK je v okviru programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 objavila razpis za nagrade EU za inovatorke 2015. Razpis je odprt za vse ženske, ki so ustanovile ali soustanovile podjetje in kadar koli v svoji karieri že izkoristile sredstva EU za raziskave in inovacije. Rok za prijavo je 20. 10. 2015. [Več](#). Vir: Razpisi.info

Novi razpisi programa Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije (EaSi)

Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije - (EaSi) prispeva k izvajanju Evrope 2020, vključno z njenimi glavnimi cilji, integriranimi smernicami in vodilnimi pobudami, tako da se zagotavlja finančna podpora za cilje Unije v smislu spodbujanja visoke ravni kakovostnega in trajnega zaposlovanja, zagotavljanja ustrezne in dostojne socialne zaščite, boja proti socialni izključenosti in revščini ter izboljšanja delovnih pogojev. V okviru programa so objavljeni in še vedno aktualni naslednji razpisi:

1. EaSI - EURES – Cross-border partnerships and support to cooperation on intra-EU mobility for EEA countries (rok prijave: 30. 6. 2015)
2. EaSI-PROGRESS: Mobility for Professionals (rok prijave: 26. 06. 2015)
3. Mikrofinanciranje: Call for Expression of Interest- Identification and selection of EaSI Technical Assistance Beneficiaries 2015 (rok prijave: 31. 5. 2015). Vsi razpisi so objavljeni na spletni strani [Evropske komisije](#) ali na spletni strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Vir: Podjetniški portal

Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb 53PO15

Predmet in namen javnega poziva so krediti Eko sklada za okoljske naložbe oziroma v projektu opredeljene faze naložb v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov; zmanjšanje onesnaževanja zraka (razen zmanjšanja emisij toplogrednih plinov); gospodarjenje z odpadki; varstvo voda in učinkovita raba vode; odvajanje odpadnih vod ali oskrba s pitno vodo in začetne naložbe v okoljske tehnologije. Do kreditov so upravičene gospodarske družbe in druge pravne osebe. Do kreditov so upravičeni tudi samostojni podjetniki posamezniki in fizične osebe, ki samostojno opravljajo dejavnosti kot poklic ali so registrirane za opravljanje dejavnosti skladno z določbami posebnega zakona. Javni poziv je odprt do porabe sredstev oziroma najkasneje do 30. 4. 2016. [Več](#). Vir: Podjetniški portal, Eko sklad, slovenski okoljski javni sklad

Spremembe javnega razpisa za ugodna posojila projektom na področju obdelave in predelave lesa

Slovenski regionalno razvojni sklad objavlja spremembe [javnega razpisa za ugodna posojila projektom na področju obdelave in predelave lesa](#), objavljenega v Uradnem listu RS, št. 21/15 z dne 27. 3. 2015 (Ob-1722/15) (v nadaljevanju: javni razpis). Vir: Podjetniški portal

Call for Applications: Scholarship "Shaping Europe - Civic Education in Action"

Nemška zvezna agencija za državljansko vzgojo (German Federal Agency for Civic Education) in Robert Bosch Stiftung podelujeta do 16 štipendij za aktivne strokovnjake, ki delujejo na področju državljanske vzgoje in so iz Bolgarije, Hrvaške, Cipra, Češke, Grčije, Estonije, Madžarske, Latvije, Litve, Poljske, Romunije, Slovaške, Slovenije in Turčije. Iščejo ljudi, ki so na začetku svoje poklicne poti in želijo biti aktivni na mednarodni ravni. Od prijaviteljev se pričakuje, da že aktivno promovirajo demokracijo in družbeno odgovornost v svoji državi in da so vključeni v državljansko vzgojo, aktivnosti nevladnih organizacij ipd. Udeležencem nudijo pripravništvo v nemški organizaciji, ki se aktivno deluje na področju državljanske vzgoje. Poleg tega bodo vključeni v mrežo Evropskega političnega izobraževanja (European political education). Delovni jezik v programu je nemščina. Prijave sprejemajo do 31. 5. 2015. Več informacij najdete v angleščini [tukaj](#). Za dodatna vprašanja pa se lahko obrnete tudi na ga. Christiane Toyka-Seid: info@europagestalten.bpb.de. Vir: Bundeszentrale für politische Bildung

COSME: Supporting Competitive and Sustainable Growth in the Tourism

Predmet razpisa je Sofinanciranje projektov s področja turizma – sodelovanje med državami. Podprti bodo projekti v vrednosti do 250.000 EUR (tema 1 in 2) oz. do 125.000 EUR (tema 3). Pod vsako temo bodo sofinancirali osem projektov. Razpisani so trije sklopi: Sklop 1: Spodbujanje čezmejnega turizma v nizki in srednji sezoni za ciljno skupino turistov, ki so starejši (nad 55 let) ter mlajši (od 15 do 29 let), Sklop 2: Razvoj in krepitev tematskih transnacionalnih turističnih produktov za namen športa, wellnesa, kulture ter

industrijske dediščine, Sklop 3: Razvoj in zagotavljanje dostopnega turizma za turiste s posebnimi potrebami. Višina razpisanih sredstev: 4,5 mio EUR, višina sofinanciranja do 75 %. Rok za prijavo je 30. 6. 2015. [Več](#). Vir: Tiko pro d.o.o.

Fast track to Innovation Pilot

Projekti, ki se bodo spodbujali, morajo biti blizu prototipa, tehnologija, ki je predmet projekta, mora biti že testirana v ustreznem okolju. To pomeni, da se ne morejo prijaviti podjetja, ki imajo samo idejo, niso pa še preverila, kako bi bila uspešna na trgu. Največjo moč pri ocenjevanju bodo imeli učinki projekta, kot so: hiter razvoj; poslovni prevzem in uvajanje trajnostnih inovativnih rešitev (izdelkov, procesov, storitev, poslovnih modelov...); reševanje družbenih izzivov; hiter prodor na trg - najpozneje v treh letih po začetku projekta; novost na trgu; poudarek na specifičnih značilnostih določene panoge; večja konkurenčnost in rast poslovnih partnerjev v konzorciju v smislu povečanja prodaje, števila zaposlenih; večja udeležba industrije, predvsem malih in srednjih podjetij. Višina subvencije je 3 milijone EUR. Financirani bodo konzorciji z najmanj tremi partnerji iz treh različnih držav in največ pet partnerjev. Roki za oddajo vlog so 29. 4., 1. 9. ter 1. 12. 2015. [Več](#). Vir: Tiko Pro d.o.o.

Nepovratna sredstva za ukrep tehnične pomoči čebelarjem v letu 2015

Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja je objavila razpis 'Nepovratna sredstva za sofinanciranje čebelarjeve opreme in Pomoč čebelarjem začetnikom v letu 2015'. Upravičenci so fizične in pravne osebe, ki opravljajo čebelarstvo dejavnost na ozemlju RS. Vlagatelj mora biti vpisan v register čebeljakov vsaj tri leta pred objavo tega razpisa ter mora imeti opravljeno usposabljanje povezano s smernicami dobrih higienskih navad v čebelarstvu. Vlagatelj se je udeležil najmanj enega apitehničnega usposabljanja v zadnjih petih letih pred objavo razpisa ter najmanj enega veterinarskega izobraževanja s področja zatiranja varoze. Čebelarji začetniki morajo ob oddaji vloge biti stari najmanj 15 let in prvič biti vpisani v register čebeljakov v letu pred objavo vloge ali v letu oddaje. Financirano bo do 100 % upravičenih stroškov. Rok za oddajo vlog je do porabe sredstev. [Več](#). Vir: Tiko Pro d.o.o.

Sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme

Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS je objavila razpis za sofinanciranje nakupa raziskovalne opreme v letih 2015 – 2017, katerih predračunska vrednost znaša najmanj 50.000 EUR za naravoslovje, 20.000 EUR za tehniko, biotehniko in medicino ter najmanj 15.000 EUR za humanistiko in družboslovje. Prijavijo se lahko javne raziskovalne organizacije in drugi javni zavodi, ki izvajajo javno službo na področju raziskovalne dejavnosti v obliki raziskovalnih programov in infrastrukturnih programov na podlagi dodeljene koncesije. Višina subvencije je največ 80 %, vendar ne več kot 100.000 EUR za naravoslovje, 40.000 EUR za tehniko, biotehniko in medicino ter 30.000 EUR za humanistiko in družboslovje. Financirano bo do 80 % upravičenih stroškov. Rok za oddajo vlog je 15. 6. 2015. [Več](#). Vir: Tiko Pro d.o.o.

Nepovratne finančne spodbude pravnim osebam za nakup električnih vozil

Predmet razpisa so nepovratna finančna sredstva v obliki finančne pomoči za nove naložbe okolju prijaznejših vozil. Upravičenci so: samostojni podjetniki posamezniki ter gospodarske družbe, ki imajo v trenutku plačila pomoči poslovno enoto ali podružnico v RS. Rok za oddajo vlog je do porabe sredstev. [Več](#). Vir: Eko Sklad.

Javni razpis za sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja za leti 2015 in 2016

Predmet razpisa so programi varovanja in krepitev zdravja, ki se izvajajo na naslednjih področjih:

1. Programi zmanjševanja tvegane in škodljive rabe alkohola;
2. Programi zmanjševanja rabe tobaka;
3. Programi za spodbujanje zdrave in uravnotežene prehrane in telesne dejavnosti za zdravje;
4. Programi zmanjševanja povpraševanja po prepovedanih drogah in psihoaktivnih snoveh;
5. Programi preprečevanja okužbe z virusom HIV/AIDS;
6. Programi krepitev duševnega zdravja;
7. Programi za preprečevanje kroničnih nenalezljivih bolezni in stanj (srčno-žilne bolezni, sladkor na bolezen, rak in poškodbe).

Upravičeni prijavitelji projektov so NVO s sedežem v RS, ki izpolnjujejo razpisne pogoje. Rok za prijavo je 29. 5. 2015. [Več](#). Vir: CNVOS, Razpisi.info

Javni razpis za sofinanciranje programov in projektov romskih društev s področja romskih žensk in otrok v letu 2015

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje programov in projektov romskih društev s področja romskih žensk in otrok v letu 2015, ki podpirajo cilje javnega razpisa. Cilj javnega razpisa je spodbujanje izvajanja programov in projektov romskih društev na področju romskih žensk in otrok, na področju krepitve, znanja in usposabljanja romskih žensk in otrok, na področju ohranjanja in krepitve identitete romskih žensk in otrok, na področju medsebojnega povezovanja in sodelovanja društev v prid pripadnikov romske skupnosti, na področju ozaveščanja in boja proti diskriminaciji in nestrpnosti na terenu. Raziskave niso predmet javnega razpisa in v okviru javnega razpisa ne bodo financirane. Okvirna višina sredstev za predmetni javni razpis znaša 30.000,00 EUR. Na javni razpis se lahko prijavijo prijavitelji, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: predstavljajo romsko društvo v Republiki Sloveniji, ki je registrirano kot pravna oseba zasebnega prava oziroma romsko društvo, ki deluje v javnem interesu; na dan objave javnega razpisa so registrirani najmanj eno leto; izpolnjujejo najmanj en cilj javnega razpisa; vsebina prijavljenega programa in projekta je skladna s predmetom javnega razpisa; posamezno romsko društvo lahko prijavi največ en projekt. Do prijave na razpis niso upravičene zveze romskih društev. Rok za prijavo je 1.6.2015. Več. Vir: CNVOS, Razpisi.info

Javni razpis za sofinanciranje izdajanja znanstvenih monografij v letu 2015

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje izdajanja znanstvenih monografij v tiskani in digitalni obliki s področij humanističnih, družboslovnih, medicinskih, biotehniških, tehniških in naravoslovnih ved, in sicer: znanstvenih monografij slovenskih avtorjev ter kritičnih izdaj virov s spremno študijo in komentarjem; prevodov znanstvenih monografij slovenskih avtorjev v tuj jezik; prevodov znanstvenih monografij tujih avtorjev, ki so temeljnega pomena za razvoj znanstvene vede in slovenske znanstvene terminologije, v slovenski jezik. Na javni razpis za sofinanciranje izdajanja znanstvenih monografij se lahko prijavi organizacije, vpisane v evidenco raziskoval-

nih organizacij pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS); društva s statusom delovanja v javnem interesu na področju raziskovalne dejavnosti; založbe na področju Republike Slovenije in/ali v zamejstvu, ki izpolnjujejo razpisne pogoje. Rok za prijavo je 12.6.2015. Več. Vir: CNVOS, Razpisi.info

COSME: European Destinations of Excellence – Promotion of EDEN destinations and awareness raising

V okviru programa za konkurenčnost in podjetja (COSME) je objavljen javni razpis, namenjen podpori nacionalnim organom pri promociji destinacij, ki so že prejele naziv Evropska destinacija odličnosti. Na razpis se lahko prijavijo nacionalne agencije, zadolžene za promocijo turizma, ki imajo sedež v eni od držav članic EU ali držav upravičenk v okviru programa COSME ter izpolnjujejo razpisne pogoje, kot partnerji pa lahko sodelujejo tudi nevladne organizacije. Upravičen je samo en projekt na državo.

Javno naročilo: Celostni pristop k financiranju biotske raznovrstnosti: vrednotenje rezultatov in analiza možnosti za prihodnost

Generalni direktorat Evropske komisije za okolje je objavil javno naročilo za izvedbo študije, katere splošni cilj je oceniti možne načine za povečanje učinkovitosti celostnega pristopa k financiranju biotske raznovrstnosti in raziskati druge možnosti za povečanje finančne podpore na področju narave in biotske raznovrstnosti EU. Rok za prijavo je 23.6.2015. Več. Vir: CNVOS, Razpisi.info

Javni razpis za izbor dejavnosti razdeljevanja hrane in izvajanja spremljevalnih ukrepov v letih 2015 in 2016

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je objavilo razpis za izbor dejavnosti razdeljevanja hrane. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje dejavnosti razdeljevanja hrane in izvajanja spremljevalnih ukrepov v okviru Operativnega programa za materialno pomoč najbolj ogroženim za obdobje 2014–2020. Predvidena višina sredstev javnega razpisa za leti 2015 in 2016 skupaj znaša 550.000,00 EUR. Rok za prijavo je 29.5.2015. Več. Vir: CNVOS, Razpisi.info

Biografija

Biografija
MATJAŽA MULEJA,
dvakratnega
doktorja
za sistemsko teorijo
in inovacije

DRUŽINA IN DELO
ORIS ČASA
SPOROČILO MLADINI

Cena: 17 EUR

+ distribucijski stroški,
v ceno ni zajet DDV, saj inštitut
IRDO ni zavezanec za DDV.

Zakaj kupiti to knjigo?

Ker:

1. predstavlja družino kot osnovno vrednoto,
2. predstavlja oris časa v Mariboru od 2. svetovne vojne do danes,
3. sporoča mladim, naj ne obupajo in da se naj vedno znova učijo,
4. predstavlja povzetke dela dvakratnega mariborskega doktorja za sistemsko teorijo in inovacije, kar v zadnjem času intenzivno povezuje z družbeno odgovornostjo,
5. je odlično osebno in poslovno darilo za različne priložnosti.

Življenje je učitelj, od figalam do družbene odgovornosti.

Matjaž Mulej, avtor, Jana Petkovšek Štakul, urednica.

*Maribor: IRDO, 2015. IRDO—Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, Preradovičeva
ulica 26, 2000 Maribor, www.irdo.si.*

Pohitite z naročilom, količine so omejene!

Naročila: info@irdo.si.

ZBIRKA WELL-BEING = CELOVITOST

Zagotavljanje zadostne in potrebne osebne celovitosti človeka [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, 2015 ([Maribor] : CD Studio).

Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.

Iz vsebine:

I OSEBNOST KOT SIDRIŠČE ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI ČLOVEKA KOT ZAPOSLENEGA /SODELAVCA

- 1 Osebnost
- 2 Temeljni dejavniki
- 3 Teorije osebnosti
- 4 Struktura osebnosti
- 5 Osebnostni razvoj
- 6 Osebnost, zdravje in duhovnost
- 7 Pomen človekove osebnosti in njegovega osebnostnega razvoja za zadostno in potrebno osebno celovitost človeka kot zaposlenega

II ZAGOTAVLJANJE ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI ČLOVEKA KOT ZAPOSLENEGA IN NJENI UČINKI

- 1 Splet tehnik za doseganja potrebne in zadostne osebne celovitosti človeka kot zaposlenega
- 2 Drugi pogoji za zagotavljanje zadostne in potrebne osebne celovitosti ljudi
- 3 Psihično dobro počutje kot eden izmed rezultatov zadostne in potrebne osebne celovitosti

**NOVO V LETU 2015:
PRAVKAR IZŠLO!**

Osebna celovitost človeka [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, Inštitut za razvoj družbene odgovornosti, 2015 ([Maribor] : CD Studio). *Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.*

Iz vsebine:

I SPLOŠNO O CELOVITOSTI

- 1 Opredelitev celovitosti
- 2 Zgodovina filozofije celovitosti in zgodovinski razvoj celovitosti
- 3 Znanost, celovitost, navidezna celovitost, zadostna in potrebna celovitost
- 4 Celovitost in sistemsko razmišljanje
- 5 Temeljna načela in ovire družbene odgovornosti (podjetij) kot neformalne poti do zadostne in potrebne osebne celovitosti

II OPREDELITEV ČLOVEKA (KOT DIALEKTIČNI SISTEM) IN NJEGOVE ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI

- 1 Sistem, sistemsko razmišljanje, teorija sistemov in dialektična teorija sistemov
- 2 Človek kot dialektični sistem
- 3 Zadostna in potrebna osebna celovitost človeka – zaposlenega/sodelavca

III CELOVITOST, RAVNOVESJE IN DUHOVNOST

- 1 Zavest kot sidrišče zadostne in potrebne osebne celovitosti človeka tudi kot zaposlenega/sodelavca – podlaga za merjenje zadostne in potrebne celovitosti njegovega dobrega počutja

Model psihičnega dobrega počutja zaposlenih na temelju zadostne in potrebne osebne celovitosti za krepitev uspešnosti [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, 2015.

Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.

Iz vsebine:

I PSIHIČNO DOBRO POČUTJE

- 1 Pozitivna psihologija kot temelj psihičnega dobrega počutja
- 2 Psihično dobro počutje
- 3 Povezanost dobrega počutja zaposlenih z uspešnostjo organizacij

II STRUKTURA PSIHIČNEGA DOBREGA POČUTJA

- 1 Subjektivno (emocionalno) dobro
- 2 Psihološko dobro počutje
- 3 Samodeterminacija
- 4 Psihično dobro počutje kot eden izmed rezultatov zadostne in potrebne osebne celovitosti

III INTEGRALEN POGLED NA DOBRO POČUTJE

- 1 Opredelitev dobrega počutja

**NOVO V LETU 2015:
 PRAVKAR IZŠLO!**

Psihično dobro počutje zaposlenih [Elektronski vir] / Simona Šarotar Žižek, urednica ; [avtorji Simona Šarotar Žižek, Sonja Treven, Matjaž Mulej]. Maribor : IRDO, 2015.

Cena: 14 EUR + distribucijski stroški.

Iz vsebine:

I PSIHIČNO DOBRO POČUTJE IN ZADOSTNA IN POTREBNA OSEBNA CELOVITOST ČLOVEKA KOT ZAPOSLENEGA

- 1 Zadostna in potrebna osebna celovitost posameznika
- 2 Psihično dobro počutje posameznika (PDP)

II POGOJI ZA PSIHIČNO DOBRO POČUTJE ZAPOSLENIH NA TEMELJU ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI V ORGANIZACIJAH

- 1 Viri organizacije kot podlaga za doseganje uspešnosti organizacije
- 2 Management človeških virov kot temelj za uspešnost organizacije
- 3 Organizacijski pogoji kot podlaga za uspešnost organizacije
- 4 Uspešnost organizacije
- 5 Povezava med psihičnim dobrim počutjem, temelječim na ZIPOC zaposlenega in uspešnostjo

III MODEL PSIHIČNEGA DOBREGA POČUTJA NA TEMELJU ZADOSTNE IN POTREBNE OSEBNE CELOVITOSTI ZAPOSLENIH KOT VIRA ZA KREPITEV USPEŠNOSTI ORGANIZACIJE

- 1 Oblikovanje konceptualnega modela
- 2 Teoretični in konceptualni model psihičnega dobrega počutja na temelju zadostne in potrebne osebne celovitosti zaposlenih kot vira za krepitev uspešnosti organizacije

ZBIRKA DRUŽBENA ODGOVORNOST

Strategies in sustainable travel and tourism [Elektronski vir] : (developed from an original idea of Sustainable Travel International) / edited by Mark Esposito ; foreword by Roger Haw. Maribor : IRDO - Institute for Development of Social Responsibility, 2009. Zbirka Družbena odgovornost. Cena: 10 EUR + distribucijski stroški.

Delo je nastalo zaradi nekaterih novih trendov v turizmu, ki vključujejo tudi ekološke dimenzije in zavedanje o pomenu varstva narave.

Avtor na primeru nevladne organizacije Sustainable Travel International podrobneje raziskuje turizem, kot eno od vodilnih industrij v svetu. Praktičen priročnik raziskuje potenciale socialno-ekonomskih katalizatorjev, ki potovanja in turizem predstavljajo in preslikajo v raziskovanje trajnostnega turizma kot del strategije za doseganje blaginje.

Namenjen je predvsem turističnim ponudnikom, vodilnim na področju gostinstva in turizma ter univerzitetnim študentom, ki gledajo na turizem kot na razsežen kompleks konkurenčnosti v današnjem svetovnem gospodarstvu.

Prvi ponatis!

Eseji o družbeni odgovornosti [Elektronski vir] : knjiga na zgoščenki / [urednika Matjaž Mulej, Anita Hrust]. Maribor : Inštitut za razvoj družbene odgovornosti - IRDO ; Ljubljana : Inštitut za trajnostni razvoj, prostorsko načrtovanje in okoljske študije : Zavod Ypsilon, 2010. 1. ponatis 2011. Zbirka Družbena odgovornost. Cena: 12,50 EUR + distribucijski stroški.

Knjiga na zgoščenki z več kot 20. prispevki številnih avtorjev bo obogatila vaše znanje s sodobnimi spoznanji o družbeni odgovornosti. Zakaj jo kupiti? Navajamo več razlogov:

- ✓ Knjiga se da brati po poglavjih – esejih ločeno ali kot celota.
- ✓ Ne vemo za nobeno knjigo, ki bi se ukvarjala z družbeno odgovornostjo s toliko vidikov in zato s toliko zadostne in potrebne celovitosti.
- ✓ Opozarja, da mineva čas, ko je dosedanji model družbeno-gospodarskega razvoja ustrezal stvarnosti in potrebam ljudi.

Nudi premislek, kaj napraviti, da človeštvo današnje civilizacije ne bo zdrvelo v 3. svetovno vojno in s tem v propad. To povedo že naslovi esejev.

Članom inštituta IRDO zagotavljamo 20% popust za ponudbo iz založništva!

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

*Skupaj z vami
sestavljamo
mozaik znanja
in sodelovanja
za več družbene
odgovornosti*

VABIMO VAS V

**VODILNO SLOVENSKO ORGANIZACIJO
ZA DRUŽBENO ODGOVORNOST IN TRAJ-
NOSTNI RAZVOJ PODJETIJ, NEVLADNIH
ORGANIZACIJ IN USTANOV**

Sodelujte pri sestavljanju mozaika znanja o družbeni odgovornosti in njenem vplivu na različna področja našega življenja, dela in okolja. Po svojih močeh se povežite pri iskanju rešitev in njihovem udeležanju.

**K DRUŽBENI ODGOVORNOSTI LAHKO
POMEMBNO PRISPEVATE TUDI VI.**

**SODELUJTE Z NAMI,
POSTANITE NAŠI ČLANI!**

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

**IRDO – Inštitut za razvoj družbene odgo-
vornosti**

Preradovičeva ulica 26, 2000 Maribor,
Tel.: **031 344 883**, Fax: **02 429 71 04**,
e-pošta: info@irdo.si

Spletna mesta: www.irdo.si,
www.horus.si, [www.mladinski-
delavec.si](http://www.mladinski-delavec.si), www.odgovoren.si,
www.chance4change.eu

IRDO

Inštitut za
razvoj
družbene
odgovornosti

10

LET
2004 - 2014